

OBSAH

ÚVOD	8
1. CÍL A METODIKA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE	9
2. VZNIK A HISTORIE EU	10
2.1 Hlavní instituce EU.....	12
2.1.1 Evropská komise.....	12
2.1.2 Rada EU.....	13
2.1.3 Evropský parlament.....	13
2.1.4 Evropská rada.....	14
2.1.5 Evropský soudní dvůr.....	14
2.1.6 Evropský účetní dvůr.....	14
2.2 Poradní instituce EU.....	15
2.2.1 Hospodářský a sociální výbor.....	15
2.2.2 Výbor regionů.....	15
2.3 Finanční instituce EU.....	15
2.3.1 Evropská centrální banka.....	15
2.3.2 Evropská investiční banka.....	15
2.4 Česká republika a EU.....	16
3. BEZPEČNOST V EU	20
3.1 Struktura společné zahraniční a bezpečnostní politiky.....	20
3.2 Cíl bezpečnostní politiky.....	26
3.3 Aktéři společné zahraniční a bezpečnostní politiky.....	27
3.4 Nástroje společné zahraniční a bezpečnostní politiky.....	29
3.5 Vymezení pojmu bezpečnost, hrozba a riziko.....	30
3.5.1 Rozlišení rizik.....	31
3.5.2 Kriminalita v ČR.....	32
3.5.3 ČR a společná zahraniční a bezpečnostní politika.....	33
3.5.4 Bezpečnostní systém ČR.....	34
4. BOJ S TERORISMEM	37
4.1 Vymezení pojmu teror a terorismus.....	37
4.2 Projevy teroristických útoků.....	38
4.3 Důležité prostředky teroristů.....	38

4.4 Motivy útoků.....	39
4.5 Rozdělení terorismu.....	40
5. TERORISMUS VE SVĚTĚ.....	41
5.1 Nejznámější teroristické organizace.....	41
ZÁVĚR.....	44
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ.....	46
SEZNAM ZKRATEK.....	49
SEZNAM TABULEK A GRAFŮ.....	50
PŘÍLOHY.....	54

ÚVOD

Touto prací bych chtěl alespoň v rámci svých možností poskytnout informace o činnosti EU v oblasti společné zahraniční a bezpečnostní politiky. Účelem každého bezpečnostního systému je udržet pořádek a klid ve státě, předcházet nepřehledným situacím a případně je rychle a účelně řešit.

Česká republika se do celoevropské integrace zapojila v říjnu 1993, kdy byla podepsána Evropská dohoda zakládající přidružení mezi ČR a Evropskými společenstvími a jejich členskými státy. 1. května 2004 se stala Česká republika plnoprávným členem Evropské unie. Náš stát a všichni její občané tak budou muset přijmout a respektovat pravidla, principy platné v EU.

Principy společné zahraniční a bezpečnostní politiky jsou zakotveny v Maastrichtské smlouvě. Úkoly a pravidla institucí EU stanoví základní smlouvy Unie.

Tyto informace jsou užitečné pro srovnání, jakými způsoby a na jaké úrovni ovlivňuje EU bezpečnostní politiku v ČR.

Součástí společné zahraniční a bezpečnostní politiky je i společná bezpečnostní obranná politika. Ta zajišťuje operativní schopnost EU prostřednictvím civilních a vojenských prostředků. A ty jsou dále využívány na mise mimo území EU k udržení míru, předcházení konfliktům a posilování mezinárodní bezpečnosti.

1. CÍL A METODIKA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jak již bylo řečeno, téma mé bakalářské práce nebylo zvoleno náhodně. Cílem je nastínit výhody a dopad EU, zvláště se potom zaměřit na bezpečnostní politiku.

Předložit přehled o pravidlech a principech platných v EU, které musí všichni občané přijmout a respektovat. Tyto informace budou využity pro srovnání, jakými způsoby a na jaké úrovni EU ovlivňuje bezpečnostní politiku v ČR. Příspěvkem přiblížení několika různých možností je zároveň předpoklad změny bezpečnostní politiky.

Také se zamyslím nad otázkou, zda neexistoval již nesoulad mezi evropskou a českou úrovní bezpečnostní politiky a zároveň zda nebude nutná změna v legislativě v této oblasti. Unie se dohodla na změnách, pomocí níž přijímá řadu předpisů s dopadem na každodenní život občanů a fungování. Prováděcí opatření tvoří naprostou většinu legislativy, kterou vytváří Evropská unie. Ročně běžně jde o tisíce předpisů.

Uvedená práce je rozčleněna do pěti hlavních kapitol. Když opomeneme první – Cíl a metodiku bakalářské práce, druhá kapitola se zaměřuje na historii EU. Třetí kapitola se snaží přiblížit bezpečnost EU, její nástroje a cíle. Blíže potom nastiňuje rizika, která mohou nastat a kriminalitu v naší republice. Pozornost je zvláště věnovaná bezpečnostnímu systému ČR. Čtvrtá a pátá kapitola neopomene ani boj s terorismem, který se stal dnes již nevyhnutelným společenským jevem.

Při zpracovávání studie byla použita metoda analýzy dokumentů (dostupnou literaturu, právní předpisy, informační bulletiny, časopisy), metoda komparace (která byla použita v časovém vývojovém kontextu při analýze statistických dat).

2. VZNIK A HISTORIE EU

(viz. Příloha č. 1)

Historie EU spadá do období po 2. světové válce, kdy evropské země řešily problémy a zároveň obnovu ekonomiky. Většina hospodářství byla orientována na válečnou výrobu, která již ztratila smysl. Evropa se rozdělila na Východní a Západní, začala studená válka. Dále se vyskytl problém s Německem, kdy by se mohla situace opakovat a rozpoutat další světová válka a to donutilo státy ke spolupráci a uzavírání smluv. Francouzský ministr zahraničních věcí Robert Schuman 9. května 1950 představil plán o spolupráci pro evropské země (později se tento den slaví jako „Den Evropy“).

R. 1951 vznikla Pařížská smlouva o Společenství uhlí a oceli (ESUO), kterou podepisuje Francie, Belgie, SRN, Itálie, Lucembursko a Holandsko. Takto již nikdo nemůže vyrobit válečné zbraně, aby je obrátil proti ostatním. Uhlí a ocel byly nejdůležitější surovinou té doby.

R. 1957 byly uzavřeny Římské smlouvy o Evropském hospodářském společenství (EHS) a o Evropském společenství pro atomovou energii (EURATOM).

R. 1967 došlo k tzv. slučovací smlouvě všech tří společenství – ESUO, EHS, EURATOM a hovořilo se o Evropských společenstvích (ES), nikdy však nedošlo k úplné fúzi (sloučení) společností.

R. 1986 byl všemi 12 členskými státy* podepsán Jednotný evropský akt (JEA) v Lucemburku a v Haagu. V platnost vstoupil r. 1987. Důležitou inovací byla smluvní úprava zahraničněpolitické spolupráce mezi členskými státy Evropských společenství.¹

EU byla formálně ustanovena 1. 11. 1993, kdy byla všemi 12 zakladatelskými státy ratifikována Smlouva o Evropské unii (označována jako Maastrichtská smlouva – byla podepsána v holandském Maastrichtu r. 1992, ale v platnost vstoupila až po ratifikaci všech 12 států r. 1993). Jejím úkolem bylo stanovit příslušná pravidla pro budoucí jednotnou měnu a pro zahraniční a bezpečnostní politiku.²

¹ Had M., Pina B., *Druhý a třetí pilíř EU*, vydání: -, Praha: Ministerstvo zahraničních věcí ČR v edičním odd., 2001, s. 10-15

² Had M., Pina B., *Druhý a třetí pilíř EU*, vydání: -, Praha: Ministerstvo zahraničních věcí ČR v edičním odd., 2001, s. 17

* 12 zakl. států - Belgie, SRN, Francie, Itálie, Lucembursko, Holandsko, Dánsko, Irsko, VB, Řecko, Španělsko, Portugalsko

Nabytím platnosti Maastrichtské smlouvy se tehdejší EHS rozšířilo o ekonomickou a měnovou unii a přejmenovalo se na Evropské společenství.³ Jak již uvádím výše, nikdy nedošlo k úplnému sloučení a proto tyto smlouvy nadále existovaly. Platnost ESUO automaticky vypršela až v roce 2002, kdy uplynulo padesátileté období, na které byla Pařížská smlouva uzavřena.

Hlavní cíle EU jsou vymezeny v základních ustanoveních Maastrichtské smlouvy:

- *Podpora harmonického a vyváženého rozvoje hospodářských činností, trvalý a neinflační hospodářský růst*
- *Respekt k životnímu prostředí*
- *Konvergence hospodářské výkonnosti členských států s vysokou zaměstnaností a sociální ochranou*
- *Zvyšování životní úrovně a kvality života*
- *Hospodářská a sociální soudržnost a solidarita členských států Unie*⁴

Je zajímavé, že ve smlouvě o EU jsou vymezeny tyto základní ustanovení, ale nejsou již definovány priority těchto cílů. Není zcela jasné, jaký význam má být v EU věnován např. zaměstnanosti nebo inflaci. Nejdůležitější je vytvoření společného trhu a měnové unie.

Smlouvu o EU tvoří základ tří politik, tzv. pilíře:

1. základní pilíř zahrnuje 3 Evropská společenství (EHS, ESUO, EURATOM) – patří sem např. měnová unie, celní unie, zemědělská politika, politika ekologie...
2. pilíř tvoří zahraniční a bezpečnostní politiku
3. pilíř obsahuje policejní a justiční spolupráci⁵

³ Keřkovský M., Keřkovská A., *Evropská unie – historie, instituce, ekonomika a politiky*, 1. vydání, Praha: Computer Press, 1999, s. 1

⁴ Keřkovský M., Keřkovská A., *Evropská unie – historie, instituce, ekonomika a politiky*, 1. vydání, Praha: Computer Press, 1999, s. 21

⁵ Had M., Pina B., *Druhý a třetí pilíř EU*, vydání: -, Praha: Ministerstvo zahraničních věcí ČR v edičním odd., 2001, s. 18

EU má 27 členských států

2.1 Hlavní instituce EU

(viz. Příloha č. 2)

Úkoly a pravidla institucí EU stanoví základní smlouvy Unie. *Existence institucí EU je přímo odvozena ze smluv o ESUO, EHS a Euratom, v nichž členské státy souhlasily s přenesením části svých pravomocí na orgány Společenství.*⁶

Jinou funkci má **Evropský ombudsman**, který řeší stížnosti občanů na instituce nebo orgány EU. **Evropský inspektor ochrany údajů** dohlíží, aby instituce a orgány EU respektovaly právo občanů na soukromí při zpracovávání jejich osobních údajů.

Nejdůležitějšími orgány EU jsou Evropská komise, Rada EU a Evropský parlament, který doplňuje Evropský soudní dvůr. *V rozdělení zodpovědností ve věci unijního práva platí, že Komise navrhuje, Evropský parlament doporučuje, Rada Evropské unie rozhoduje a Evropský soudní dvůr řeší spory.*⁷

2.1.1 Evropská komise

- je výkonným orgánem EU jako celku, dbá na dodržování smluv uzavíraných Evropským společenstvím (podává žaloby k Evropskému soudnímu dvoru), reprezentuje EU navenek, má funkci exekutivní (realizace rozhodnutí Evropské rady a řízení finančních záležitostí

⁶ *Věcně o Evropě. Instituce EU* [online]. 2011 [cit. 1. 2. 2011]. Euroskop.cz. Dostupné z WWW: <<http://www.euroskop.cz/76/sekce/instituce-eu/>>.

⁷ *Věcně o Evropě. Instituce EU* [online]. 2011 [cit. 1. 2. 2011]. Euroskop.cz. Dostupné z WWW: <<http://www.euroskop.cz/76/sekce/instituce-eu/>>.

EU). Sídlí v Bruselu. Evropská komise se skládá z 20 komisařů (Francie, Itálie, Německo, Velká Británie, Španělsko mají po 2 zástupcích a ostatní státy po 1). Komisaři jsou jmenováni na 5 let.⁸

2.1.2 Rada EU

– bývá též označována jako Rada ministrů, tvoří ji ministři jednotlivých členských států. Je jedním z nejdůležitějších orgánů EU. Schvaluje všechny legislativní akty EU (nařízení, směrnice a rozhodnutí). Rada EU se obvykle schází v Bruselu a příležitostně v Lucemburku. Rada EU může až na několik výjimek jednat pouze o návrzích předložených Komisí, prezentuje zájmy jednotlivých členských států. Země se v předsednictví střídají, a to sice v půlročních intervalech (ČR v roce 2009). Schůze se koná v té zemi, která právě radě předsedá. Rada rozhoduje třemi způsoby: jednomyslně, kvalifikovanou většinou nebo prostou většinou (v případě hlasování prosté většiny má každý stát po 1 hlasu. Ve většině případech se jedná o kvalifikovanou většinu, kde mají váhu hlasy jednotlivých členských států. Země v Radě EU mají 87 hlasů, kdy kvalifikovaná většina je 62 hlasů. Rozdělení hlasů mezi velkými a malými zeměmi je dáno tak, aby velké země nepřehlasovaly malé – jedná se o tzv. fenomén velkých zemí). Rada se schází 70-90krát ročně – duben, květen, říjen zasedá v Lucemburku, po zbytek měsíců v Bruselu.⁹

2.1.3 Evropský parlament

- vyjadřuje se k legislativě navrhované Komisí Evropského společenství a schválené Radou EU. Schvaluje rozpočet EU, vykonává dohled nad exekutivou EU, schvaluje členy a předsedu Komise Evropského společenství, spolupracuje s mezinárodními organizacemi.¹⁰ Členové Evropského parlamentu, europoslanci, jsou voleni přímou volbou

⁸ Keřkovský M., Keřkovská A., *Evropská unie – historie, instituce, ekonomika a politiky*, 1. vydání, Praha: Computer Press, 1999, s. 33-35

⁹ Keřkovský M., Keřkovská A., *Evropská unie – historie, instituce, ekonomika a politiky*, 1. vydání, Praha: Computer Press, 1999, s. 30-33

¹⁰ Keřkovský M., Keřkovská A., *Evropská unie – historie, instituce, ekonomika a politiky*, 1. vydání, Praha: Computer Press, 1999, s. 36

v jednotlivých členských státech (v současnosti má 785 poslanců, ČR je zastoupena 22 poslanci).¹¹

2.1.4 Evropská rada

- byla ustanovena v Maastrichtské smlouvě (často je zaměňována s Radou EU nebo Radou Evropy). Je nejvyšším orgánem Evropského společenství, řídí směr EU a rozhoduje o politických otázkách. Je tvořena vždy ze 2 zástupců z každé členské země – předsedou vlády a ministru zahraničních věcí (s výjimkou Francie – prezident a ministr zahraničních věcí). Dále jsou přítomni zástupci Komise Evropského společenství, zástupci země, která momentálně Evropské radě předsedá, překladatelé a osoby, které vedou zápis. Schůze se koná 1x za půl roku v zemi, která má předsednictví.¹²

2.1.5 Evropský soudní dvůr

– je zodpovědný za dodržování práva a je kontrolním orgánem EU. Sídílí v Lucemburku. Tvoří jej soudci členských zemí EU, každá země je zastoupena jedním. Soudce je jmenován na 6 let.¹³

2.1.6 Evropský účetní dvůr

- provádí finanční kontrolu účtů Evropského společenství a jeho institucí, dohlíží na čerpání fondů programu PHARE pro jednotlivé země. Sídílí v Lucemburku. Má 12 členů jmenovaných Radou Evropského společenství na 6 let. Po každé roční uzávěrce musí podávat výroční zprávu, která je zveřejněna v Úředním listě Evropského společenství.¹⁴

¹¹ *Evropský parlament* [online]. 2011 [cit. 1. 2. 2011]. Tema.novinky.cz. Dostupné z WWW: <<http://tema.novinky.cz/evropsky-parlament>>.

¹² Keřkovský M., Keřkovská A., *Evropská unie – historie, instituce, ekonomika a politiky*, 1. vydání, Praha: Computer Press, 1999, s. 36

¹³ Keřkovský M., Keřkovská A., *Evropská unie – historie, instituce, ekonomika a politiky*, 1. vydání, Praha: Computer Press, 1999, s. 36

¹⁴ Keřkovský M., Keřkovská A., *Evropská unie – historie, instituce, ekonomika a politiky*, 1. vydání, Praha: Computer Press, 1999, s. 37

2.2 Poradní instituce EU

2.2.1 Hospodářský a sociální výbor

- svou činností pomáhá sblížovat názory různých skupin a přibližovat institucionální fungování EU jejím občanům, vyjadřuje názor organizované občanské společnosti na hospodářská, sociální a kulturní témata, která považuje za závažná. Jeho členy lze rozdělit do tří skupin: zaměstnavatele, zaměstnance a různé. Sleduje fungování vnitřního trhu, případně upozorňuje na jeho nedostatky a doporučuje opatření k nápravě.¹⁵

2.2.2 Výbor regionů

- vyjadřuje stanoviska regionálních a místních orgánů. Výbor nemá rozhodovací pravomoc, je to pouze konzultativní orgán pro ostatní rozhodovací a výkonné orgány Unie.¹⁶

2.3 Finanční instituce EU

2.3.1 Evropská centrální banka

- odpovídá za měnovou politiku všech zemí EU, které přijaly euro. Sídlí ve Frankfurtu nad Mohanem. Cílem je nízká míra inflace.¹⁷

2.3.2 Evropská investiční banka

- *pomáhá dosahovat cílů EU financováním investičních projektů, je majoritním akcionářem Evropského investičního fondu, který pomáhá malým podnikům. Hlavním účelem je poskytování dlouhodobých půjček na kapitálové investice soukromým i veřejným*

¹⁵ *Věcně o Evropě. Evropský hospodářský a soc. výbor* [online]. 2011 [cit. 28. 1. 2011]. Euroskop.cz. Dostupné z WWW: <<http://www.euroskop.cz/85/sekce/evropsky-hospodarsky-a-socialni-vybor/>>.

¹⁶ *Věcně o Evropě. Výbor regionů* [online]. 2011 [cit. 1. 2. 2011]. Euroskop.cz. Dostupné z WWW: <<http://www.euroskop.cz/86/sekce/vybor-regionu/>>.

¹⁷ *Věcně o Evropě. Instituce EU* [online]. 2011 [cit. 1. 2. 2011]. Euroskop.cz. Dostupné z WWW: <<http://www.euroskop.cz/76/sekce/instituce-eu/>>.

podnikům, včetně bank. Půjčuje zpravidla na projekty, jejichž náklady přesahují 25 mil. EUR do výše 50 % celkových nákladů na projekt.¹⁸ Sídli v Lucemburku.

2.4 Česká republika a EU

Ukončení předvstupních jednání umožnilo vypracování konečné verze Smlouvy o přistoupení. Na začátku r. 2003 byla tato verze předložena Komisi k připomínkám a následně postoupena ke schválení Evropskému parlamentu. Ten ji musel schválit absolutní většinou svých členů a předat Radě pro všeobecné záležitosti.

Dne **16. dubna 2003** byla v Aténách slavnostně podepsána **Smlouva o přistoupení** (za ČR ji podepsali ministerský předseda Vladimír Špidla a prezident Václav Klaus).

K dovršení rozšíření EU v té době z 15 na 25 členských států byla nutná ratifikace přístupové smlouvy rovněž všemi 25 členskými státy.

Dne **1. května 2004** vstoupila Smlouva o přistoupení v platnost. **Česká republika se stala plnoprávným členem Evropské unie.**¹⁹

Členství České republiky v EU znamená i závazek přijmout jednotnou evropskou měnu. A to bude možné po splnění všech požadovaných maastrichtských kritérií. Samozřejmě to má své výhody i nevýhody.

Výhody jednotné měny:

- účast na formulaci a realizaci společné měnové politiky
- snížení transakčních nákladů - národní měna se stane součástí jednotné měny téměř celé Evropy, což povede k podstatnému snížení nákladů na směnu měn a přeshraničních transferů jak v obchodním styku, tak i v turistice.
- eliminace kurzového rizika vůči zemím EU
- snížení rizika vzniku měnových turbulencí

¹⁸ *Věcně o Evropě. Instituce EU* [online]. 2011 [cit. 1. 2. 2011]. Euroskop.cz. Dostupné z WWW: <<http://www.euroskop.cz/76/sekce/institute-eu/>>.

¹⁹ *Evropská komise. Evropská unie v České republice.* [online]. 2011 [cit. 31. 3. 2011]. Ec.europa.eu Dostupné z WWW: <http://ec.europa.eu/ceskarepublika/cr_eu/index_cs.htm>.

- vyšší cenová transparentnost - spotřebitelé budou mít možnost snadného porovnání cen v jednotlivých členských státech. Firmy mohou snadněji porovnat své náklady, což vyvolá konkurenci.

Nevýhody jednotné měny:

- Ztráta samostatné měnové politiky - se zánikem české koruny zanikne i pravomoc České národní banky provádět měnovou politiku. Ta bude určována Evropskou centrální bankou nikoli podle aktuálních potřeb české ekonomiky, nýbrž z pohledu eurozóny jako celku.
- Riziko vnímané inflace - po zavedení eura stouply v některých zemích ceny vybraných položek, např. v restauracích, u kadeřníka, v tržnicích, za drobné opravy, apod.
- Jednorázové náklady na zavedení eura - přechod na novou měnu v podnikovém sektoru si vyžádá vynaložení nemalých nákladů. Bude potřeba upravit informační systémy, přecenit zboží, vydat nové cenové katalogy, vyškolit zaměstnance a provést mnoho dalších úkonů. Tyto náklady si každý podnik bude hradit z vlastních zdrojů.²⁰

Podle smlouvy o EU podepsané v r. 1992 zní Maastrichtská kritéria takto:

- Míra inflace se může odchylovat maximálně o 1,5% od úrovně inflace tří členských států s nejmenší mírou inflace
- Deficit státního rozpočtu nesmí být větší než 3% HDP
- Státní dluh nemá překročit 60% úrovně HDP
- Úrokové sazby mohou být max. o 2% vyšší, než je průměr tří zemí s nejnižší mírou inflace (u dlouhodobých státních obligací)
- Měnový kurz se musí minimálně dva roky před vstupem do měnové unie pohybovat v pásmu fluktuaace Evropského měnového systému.²¹

²⁰ *Věcně o Evropě. Euro v ČR* [online]. 2011 [cit. 31. 3. 2011]. Euroskop.cz.

Dostupné z WWW: <<http://www.euroskop.cz/786/sekce/euro-v-cr/>>.

²¹ Keřkovský M., Keřkovská A., *Evropská unie – historie, instituce, ekonomika a politiky*, 1. vydání, Praha: Computer Press, 1999, s. 132

K nejvíce kritizovaným patří naše legislativa s legislativou EU. I v samotné EU se ukázalo, že dosažení úplného souladu technické legislativy ve všech členských zemích je obtížné. Proto se země EU dohodly na vzájemném uznávání norem.

Velké nedostatky spatřuji v naší ekonomice, ve fungování státní správy, soudnictví, vyskytují se různé nejasné majetkové vztahy, neprůhlednost na kapitálových trzích...

Dle EU je ČR vytýkáno:

- Neuspokojivé fungování státní správy
- Rostoucí počet případů korupce a zneužívání informací v obchodním styku
- Neuspokojivá celková podnikatelská atmosféra
- Poskytování státní pomoci podnikům a institucím není zatím v souladu s normami EU
- Slabé pojišťovnictví
- Neuspokojivé směrnice na ochranu spotřebitelů, chybí kontrolní instituce (např. kontrola kvality zboží v obchodech).²²

Datem vstupu do EU začíná v ČR platit právo Unie. Všechny naše dosavadní zákony, s výjimkou, kdy se našim vyjednavacům podaří dohodnout odchylky, přestávají datem vstupu do Unie platit. EU má možnost tvořit i předpisy nad rámec národního práva. Jedná se o předpisy, kterými EU nařizuje něco, co ještě zatím není zakotveno v právním řádu členských států. Podmínkou EU je převzetí veškerých právních předpisů. Mít je v našem právním řádu a hlavně je používat.

Unie se dohodla na změnách, pomocí níž přijímá řadu předpisů s dopadem na každodenní život občanů a fungování firem.

Prováděcí opatření tvoří naprostou většinu legislativy, kterou vytváří Evropská unie. Ročně běžně jde o tisíce předpisů, jež mají přímý dopad na každodenní život občanů a práci firem v široké řadě oblastí – od průmyslu a energetiky přes zemědělství a životní prostředí až například po ochranu spotřebitele. Přesto o speciální proceduře přijímání

²² Keřkovský M., Keřkovská A., *Evropská unie – historie, instituce, ekonomika a politiky*, 1. vydání, Praha: Computer Press, 1999, s. 134

těchto prováděcích předpisů, tzv. **komitologii**. **Komitologie od slova Committee (výbor).**²³

Nařízení zavádí nový mechanismus přijímání prováděcí evropské legislativy, předpokládáný Lisabonskou smlouvou. V souladu s novým zněním čl. 291 Smlouvy o fungování EU („SFEU“) tak schválené komitologické nařízení Rady a Parlamentu nahrazuje dosavadní komitologické rozhodnutí Rady (1999/468/ES, ve znění 2006/512/ES). Nařízení by mělo vstoupit v platnost k 1. březnu 2011.

Nařízení upravuje několik postupů pro přijímání prováděcích předpisů (dva základní jsou poradní a přezkumný). Všechny postupy mají společnou základní fázi: návrh prováděcího předpisu je vždy nejprve projednán ve výboru složeného ze zástupců členských států. Výboru předsedá zástupce Komise, která v případě prováděcích předpisů vystupuje v roli „zákonodárce.“ Hlavním rozdílem mezi jednotlivými postupy je zjednodušeně řečeno míra, ve které musí při svém rozhodování Komise zohlednit stanoviska prezentovaná jednotlivými zástupci členských států.

Mezi nejzásadnější změny, které Lisabonská smlouva do stávajícího systému přinesla, patří zejména vyčlenění dosavadního regulativního postupu s kontrolou mimo rámec komitologie. Tento postup byl v souladu s čl. 290 SFEU převeden na tzv. **delegované akty** (akty v přenesené pravomoci). Delegované proto, že v jejich případě Komise skutečně nahrazuje roli zákonodárce (legislativu pouze neprovádí, legislativu *de facto* přijímá). Proto je v tomto případě (na rozdíl od komitologie podle článku 291 SFEU) kontrolována přímo Radou a Parlamentem coby zákonodárci a nikoli členskými státy.²⁴

^{23, 24} *Ministerstvo zahraničních věcí* [online]. 2011 [cit. 1. 4. 2011]. Stálé zastoupení ČR při EU. Dostupné z WWW: <http://www.mzv.cz/representation_brussels/cz/evropska_unie/lisabonska_smlouva/eu_bude_prijimat_provadeci_legislativu.html>.

3. BEZPEČNOST V EU

3.1 Struktura společné zahraniční a bezpečnostní politiky

Princip společné zahraniční a bezpečnostní politiky byl zakotven v Maastrichtské smlouvě, která vstoupila v platnost r. 1993. Členské státy usilovaly vždy o kooperaci v zahraniční politice a obraně.

Zahraníční a bezpečnostní politika je jednou z oblastí, ve kterých si rozhodující pravomoci ponechaly členské státy. Nejdůležitější rozhodnutí se musí přijímat jednomyslně. Vzhledem k tomuto omezení zvýšila EU hlasování ve společné zahraniční a bezpečnostní politice tak, že dovolila jednotlivým státům zdržet se hlasování a naopak rozšířila většinové hlasování a umožnila zemím, které náleží k většině jednat tak, aniž by měly souhlas ostatních. Při rozhodování o vojenských a obranných akcích je nutná vždy jednomyslnost.

EU nemá vlastní stálou armádu. Při svých mírových a humanitárních misích spoléhá na jednotky z členských států. Pro zajištění rychlé reakce byla vytvořena bojová uskupení o síle 1.500 mužů. V pohotovosti jsou vždy dvě bojová uskupení.

Základem EU a její společné zahraniční a bezpečnostní politiky je tzv. **soft power** – řešení konfliktů pomocí diplomacie, případně za podpory nástrojů obchodní politiky, pomoci a mírových sborů.²⁵

Cíle společné zahraniční a bezpečnostní politiky jsou dány Evropskou radou (ta se skládá z hlav států a vlád členských zemí EU).

*Společná zahraniční a bezpečnostní politika zahrnuje všechny otázky spojené s bezpečností EU a jejím cílem je vybudovat stabilní a bezpečné prostředí pro občany EU, chránit společné hodnoty, zájmy, nezávislost a celistvost EU, posilovat mezinárodní mír a mezinárodní bezpečnost v souladu se zásadami OSN, rozvíjet a upevňovat demokracii, právní stát a podporovat dodržování lidských práv a základních svobod.*²⁶

²⁵ *Europa* [online]. 2011 [cit. 31. 3. 2011]. Europa. Portál EU. Dostupné z WWW: <http://europa.eu/pol/cfsp/index_cs.htm>.

²⁶ *Zahraníční vztahy* [online]. 2011 [cit. 31. 3. 2011]. Ministerstvo zahraničních věcí ČR. Dostupné z WWW: <http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/evropska_unie/vnejsi_vztahy_eu/spolecna_zahranicni_a_bezpecnostni/spolecna_bezpecnostni_a_obranna_politika.html>.

Součástí společné zahraniční a bezpečnostní politiky je **společná bezpečnostní obranná politika**. Ta zajišťuje operativní schopnost EU prostřednictvím civilních a vojenských prostředků. A ty jsou dále využívány na mise mimo území EU k udržení míru, předcházení konfliktům a posilování mezinárodní bezpečnosti.²⁷

Mise společné bezpečnostní obranné politiky můžeme dělit na vojenské, civilní a smíšeného charakteru (Vojenské – zaměřené na násilí, reformu ohrožující vnitřní nestabilitu. Civilní – se zabývají reformami policie či budování celní kapacity a ostrahy hranic).²⁸

EU vyslala **mírové mise** již do několika oblastí. První vojenské mise byly na Balkáně, dále v Bosně a Hercegovině, v Gruzii....

Přehled účasti ČR v misích společné bezpečnostní obranné politiky²⁹

Název mise	Místo konání	Česká účast
Civilní mise		
EUBAM	Moldavsko, Ukrajina	1 expert
EULEX	Kosovo	32 expertů
EUMM	Gruzie	9 expertů (+2 experti v září a říjnu 2010)
EUPM	Bosna a Hercegovina	5 expertů
EUPOL	Afghánistán	7 expertů
EUPOL COPPS	Palestinská samospráva	1 expert
EUJUST LEX	Irák	1 expert
Vojenské mise		
EUFOR Althea	Bosna a Hercegovina	2 vojáci na velitelství EUFOR v Sarajevu (Bosna a Hercegovina)
EUNAVFOR Somalia - Atalanta	Pobřeží Somálska (námořní operace)	3 vojáci v operačním velitelství mise v Northwoodu (Velká Británie)

(Stav k 31. červenci 2010)

²⁷ *Zahraniční vztahy* [online]. 2011 [cit. 31. 3. 2011]. Ministerstvo zahraničních věcí ČR. Dostupné z WWW: <http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/evropska_unie/vnejsi_vztahy_eu/spolecna_zahranicni_a_bezpecnostni/spolecna_bezpecnostni_a_obranna_politika.html>.

²⁸ *Zahraniční vztahy* [online]. 2011 [cit. 31. 3. 2011]. Ministerstvo zahraničních věcí ČR. Dostupné z WWW: <http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/evropska_unie/vnejsi_vztahy_eu/spolecna_zahranicni_a_bezpecnostni/spolecna_bezpecnostni_a_obranna_politika.html>.

²⁹ *Zahraniční vztahy* [online]. 2011 [cit. 31. 3. 2011]. Ministerstvo zahraničních věcí ČR. Dostupné z WWW: <http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/evropska_unie/vnejsi_vztahy_eu/spolecna_zahranicni_a_bezpecnostni/spolecna_bezpecnostni_a_obranna_politika.html>.

Společná zahraniční bezpečnostní politika je financována z rozpočtu EU a mimorozpočtově. O rozpočtovém financování rozhoduje Evropská komise. Výše výdajů je na jednotlivé roky stanovena v tzv. **dohodovacím řízení**, v němž jednají zástupci Evropské komise, Evropské rady a Evropského parlamentu. Dále je určeno rozdělení do dílčích položek:

- operace řešení krizí, předcházení vzniku konfliktů, řešení a stabilizace, sledování a provádění mírového procesu a procesu zajištění bezpečnosti (z misí jsou zahrnuty pouze civilní mise)
- nešíření zbraní a odzbrojování
- naléhavá opatření
- přípravná a následná opatření (civilní mise)
- zvláštní zástupci EU

Evropská komise může převádět prostředky mezi jednotlivými položkami, aby pružně reagovala na situaci ve světě. Ale ve složce „naléhavá opatření“ nesmí přesáhnout 20% všech prostředků z celé společné zahraniční bezpečnostní politiky. Mimorozpočtově jsou financovány výdaje, které souvisí s vojenstvím nebo obranou.³⁰

Dále byl zřízen „**Nástroj stability**“ (Instrument for Stability, **IfS**), který se navzájem s rozpočtem společné zahraniční a bezpečnostní politiky doplňuje. Složka krizové reakce IfS umožňuje financovat různé činnosti podporující společnou bezpečnostní obrannou politiku v krizových regionech světa.

Další finanční nástroje EU:

- nástroj pro spolupráci v oblasti jaderné bezpečnosti
- evropský nástroj pro demokracii a lidská práva
- nástroj předvstupní pomoci
- nástroj rozvojové spolupráce
- nástroj evropského sousedství a partnerství³¹

^{30,31} *Zahraniční vztahy* [online]. 2011 [cit. 31. 3. 2011]. Ministerstvo zahraničních věcí ČR. Dostupné z WWW: <http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/evropska_unie/vnejsi_vztahy_eu/spolecna_zahranicni_a_bezpecnostni/spolecna_bezpecnostni_a_obrana_politika.html>.

Vzhledem k bezpečnostním hrozbám je důležité v rámci české zahraniční politiky těsná spolupráce mezi EU a NATO.

NATO je hlavní vojensko-politické seskupení spojující státy Evropy a Severní Ameriky. Základním dokumentem Aliance je **Severoatlantická smlouva, podepsaná 4. dubna 1949 ve Washingtonu.**

Severoatlantická aliance byla založena na základě smlouvy mezi členskými státy, svobodně uzavřené každým z nich po veřejné diskusi a řádném projednání v parlamentu. Tato smlouva tak spojila deset evropských a dva severoamerické státy za účelem vzájemné spolupráce a obraně na základě dobrovolnosti.³²

Postupně se rozšířil počet **členských zemí** na současných **26**. Členskými zeměmi jsou Belgie, Bulharsko (od roku 2004), Česko (1999), Dánsko, Estonsko (2004), Francie, Island, Itálie, Kanada, Litva (2004), Lotyšsko (2004), Lucembursko, Maďarsko (1999), Německo (1955), Nizozemí, Norsko, Polsko (1999), Portugalsko, Rumunsko (2004), Řecko (1952), Slovensko (2004), Slovinsko (2004), Spojené státy, Španělsko (1982), Turecko (1952) a Velká Británie.

Samotná Severoatlantická smlouva je dokument vycházející z Charty OSN.

„Důležité je, že smluvní strany považují ozbrojený útok proti jedné nebo několika z nich za útok proti všem a zavazují se v takovém případě přispět na pomoc napadeným členům.“³³

Rozpadem SSSR ztratil význam klíčový úkol NATO a také politika v podobě provádění různých typů vojenských operací, která již neodpovídala hlavním úkolům aliance. Proto na summitu v Madridu r. 1997 požadovala Severoatlantická aliance nutnost změnit strategickou koncepci. Probíraly se zejména tyto změny:

- strategická koncepce NATO se musí zabývat evropskou bezpečnostní agendou a nikoli regiony, jako je severní Afrika nebo Perský záliv.
- zároveň je nutné věnovat pozornost nahrazení tradičního úkolu Severoatlantické aliance v podobě udržování strategické rovnováhy větším důrazem na provádění

^{32, 33} *Co je nato* [online]. 2011 [cit. 31. 3. 2011]. Natoaktual.cz. Dostupné z WWW: <http://www.natoaktual.cz/na_summit.asp?y=na_summit/cojenato.htm>.

různých typů vojenských operací a poskytování potřebných vojenských kapacit dalším bezpečnostním organizacím, zejména OSN a OBSE. Nová politická strategie by také měla obsahovat směrnice pro rozvoj ozbrojených sil a členských států tak, aby disponibilní vojenské kapacity byly v souladu s úkoly NATO.³⁴

Severoatlantická aliance došla k závěru, že hrozba vojenské agrese proti členským státům NATO je v současnosti málo pravděpodobná a že pokud se objeví, pak spíše v dlouhodobém výhledu. Za hlavní bezpečnostní problémy je považován mezinárodní terorismus, šíření zbraní hromadného ničení a jejich nosičů, nestability šířící se ze hroucených nebo hroučících se států a šíření pokročilých zbrojních technologií.³⁵

Pokud hovoříme o udržení mezinárodního míru a bezpečnosti, nesmíme opomenout ještě jednu velkou mezinárodní organizaci, a to sice **OSN** (Organizace spojených národů, angl. United Nations Organization). Za hlavní úkol této organizace považuje zachování míru a bezpečnosti ve světě, všestranné odzbrojení a omezení či následné odstranění jaderných a chemických zbraní. V r. 2001 OSN dostala Nobelovu cenu míru.

Členství v OSN je založeno na principu suverénní rovnosti, státy mají svá zastoupení. Každý členský stát má své zástupce ve Valném shromáždění a disponuje 1 stejně platným hlasem.

Výkonným orgánem je Rada bezpečnosti OSN.

Cílem OSN do roku 2015 je:

1. snížit chudobu a sociální vyloučení
2. dosáhnout univerzálního primárního vzdělávání
3. prosazovat rovnost mužů a žen a poskytovat ženám více možností prosadit se ve společnosti
4. snížit dětskou úmrtnost
5. zlepšit zdraví matek
6. boj s HIV/AIDS, malárií a dalšími nemocemi
7. zajistit environmentální udržitelnost
8. vybudovat globální partnerství pro rozvoj
9. udržovat mezinárodní mír a bezpečnost³⁶

^{34, 35} BARTÍKOVÁ R., *Společná zahraniční a bezpečnostní politika EU*, ČB: 2010

³⁶ *Organizace spojených národů* [online]. 2011 [cit. 31. 3. 2011]. Organizace spojených národů. Dostupné z WWW: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Organizace_spojených_národů>.

V prosinci r. 2007 se Česká republika zapojila do tzv. schengenské spolupráce. V noci z 20. na 21. prosince tak byly zrušeny kontroly na vnitřních hranicích. To, co se většinou zdálo nepředstavitelné, stalo se skutečností.

Naše republika se tak připojila ke skupině států, které neprovádějí kontroly na svých společných hranicích. Bylo tak naplněno právo o volném pohybu osob v praxi, pozemní hranice je možné překračovat bez nutnosti předkládat na hraničních přechodech identifikační průkaz – pas. Definitivní tečku pak učinil březen 2008, kdy byly zrušeny hraniční kontroly také na mezinárodních letištích při letech uvnitř Schengenu.

Zrušení hraničních kontrol na pozemních hranicích a možnost projíždět bývalými hraničními přechody bez zastavení bylo nejviditelnější.³⁷

Zrušení kontrol na pozemních hranicích se sousedními státy vytvořilo novou situaci při zajišťování bezpečnosti a veřejného pořádku, zvláště v příhraničních regionech. Policie ČR ve spolupráci se sousedními státy zaváděla již několik let do praxe komplex policejních nástrojů, které plně nahradily chybějící kontroly. O bezpečnost a veřejný pořádek v příhraničním území se tak společně starají policisté obou sousedních států, kteří k tomu jsou vybaveni specifickými pravomocemi, včetně možnosti působit v určitých případech na území druhého státu.³⁸

Schengenská pravidla poskytují každému státu právo - a do určité míry i povinnost - provádět i nadále policejní opatření za účelem boje s kriminalitou a nelegální migrací v souladu s národní legislativou. Každý schengenský stát tedy může provádět kontroly osob na svém území. Tato policejní opatření - zvláště ta prováděná v příhraničních oblastech - však musí splňovat následující schengenská pravidla:

- nemají za cíl ochranu hranic,
- vycházejí z všeobecných policejních informací a zkušeností týkajících se možných hrozeb pro veřejnou bezpečnost a mají především za cíl bojovat proti přeshraniční trestné činnosti,

^{37, 38} Schengen a ČR [online]. 2011 [cit. 25. 3. 2011]. Euroskop.cz. Dostupné z WWW: <<http://www.euroskop.cz/8750/sekce/priprava-cr-na-vstup-do-schengenu/>>.

- jsou plánována a prováděna tak, že se zřetelně odlišují od systematických kontrol osob na vnějších hranicích,
- provádějí se na základě namátkových kontrol.³⁹

3.2 Cíl bezpečnostní politiky

Společné zahraniční a bezpečnostní politice se věnuje Smlouva o EU (hlava V., článek J).

Cíle společné zahraniční a bezpečnostní politiky EU:

- *zabezpečovat společné hodnoty, základní zájmy, nezávislost a integritu Unie v souladu se zásadami Charty OSN*
- *posilovat bezpečnost Unie a jejích členských států ve všech směrech*
- *zachovat mír a posilovat mezinárodní bezpečnost v souladu se zásadami Charty OSN, jakož i s principy helsinského Závěrečného aktu a cíli Pařížské charty, a to i na vnějších hranicích*
- *podporovat mezinárodní spolupráci*
- *rozvíjet a upevňovat demokracii, právní stát, jakož i respektování lidských práv a základních svobod⁴⁰*

Na dodržování těchto zásad dohlíží Rada.

Charakter klíčové bezpečnostní politiky je definován Evropskou bezpečnostní strategií, která byla přijata v r. 2003. Obsahem strategie jsou 3 body:⁴¹

- 1) Boj proti terorismu
- 2) Strategie pro Blízký východ
- 3) Politika pro Bosnu a Hercegovinu

³⁹ Schengen a ČR [online]. 2011 [cit. 25. 3. 2011]. Euroskop.cz.

Dostupné z WWW: <<http://www.euroskop.cz/8750/sekce/priprava-cr-na-vstup-do-schengenu/>>.

⁴⁰ Smlouva o EU, Hlava V – Ustanovení o společné zahraniční a bezpečnostní politice, Čl. 11/ex-čl. J.1

^{41, 42} Dočkal V., Kaniok P., *Evropská unie pro střední školy*, 1. vydání, Brno: Masarykova univerzita, 2006, s. 121

Strategie zároveň určuje možnosti, kdy mohou být použity vojenské síly EU. Většina z nich je zaměřena na řešení konfliktů či jejich předcházení. Patří k nim např. humanitární a záchranné mise, udržování míru.⁴²

Zahraniční politika EU se neodehrává jen v podobě tradiční diplomacie. Důležitou součástí je pomoc prostřednictvím asistenčních projektů, jež jsou určeny rozvojovým zemím. Tyto projekty nejsou zaměřeny jen na ekonomickou pomoc, ale také na podporu budování demokracie či ochranu lidských práv. Každý rok vydá EU na tyto projekty 6 miliard EUR.⁴³

3.3 Aktéři společné zahraniční a bezpečnostní politiky

Evropská rada – se skládá z hlav států a vlád členských států EU a předsedy evropské komise. Členy Evropské rady doprovází ministři zahraničních věcí a člen Evropské komise (zodpovídá za zahraniční vztahy). Evropská rada se schází 2x ročně (v červnu a prosinci) pod předsednictvím státu, který vykonává 6 měsíců předsednickou funkci v Unii.

Evropská rada vydává politické směry, které se týkají společné zahraniční a bezpečnostní politiky.

Rada Evropské unie – se skládá ze zástupců členských států na ministerské úrovni. Otázkami společné zahraniční a bezpečnostní politiky se v Radě zabývají ministři zahraničních věcí za účasti člena Komise pro vnější vztahy. Rada se schází 1x měsíčně, přijímá rozhodnutí realizace společné zahraniční a bezpečnostní politiky. Jednání Rady pro všeobecné záležitosti připravuje *Výbor stálých zástupců* (velvyslanců), schází se 1x týdně.

Politický výbor se zabývá pouze společnou zahraniční a bezpečnostní politikou. Skládá se z politických ředitelů ministerstev zahraničních věcí členských států EU a zástupce Evropské komise. Schází se 2x měsíčně.

Předsednictví EU – každých 6 měsíců má 1 členský stát EU předsednickou funkci a je odpovědný za rozhodnutí o společné zahraniční a bezpečnostní politice. Zároveň tomuto státu pomáhá i stát, který měl tuto funkci v minulém období a stát, který tuto funkci převezme za dalších 6 měsíců (vžil se název „trojka“). Dále tomuto státu pomáhá

⁴³ srov. Dočkal V., Kaniok P., *Evropská unie pro střední školy*, 1. vydání, Brno: Masarykova univerzita, 2006, s. 121

Generální tajemník Rady a Vysoký zmocněnec pro zahraniční a bezpečnostní politiku ve spolupráci s Evropskou komisí.

Generální tajemník Rady a Vysoký zmocněnec pro zahraniční a bezpečnostní politiku –

generální tajemník Rady je zároveň Vysokým zmocněncem pro zahraniční a bezpečnostní politiku, pomáhá radě při navrhování politických rozhodnutí.

Útvar pro politické plánování a včasné varování – skládá se z pracovníků generálního sekretariátu Rady, členských států, Evropské komise a Západoevropské unie. Útvar sleduje a hodnotí vývoj, případně varuje před politickými krizemi.

Evropská komise – je zapojena do společné zahraniční a bezpečnostní politiky v rámci vnějších ekonomických vztahů. Předseda Evropské komise se účastní jednání Evropské rady.

Členské státy – obhajují společné postoje. Každý členský stát může Radě předložit jakoukoli zahraničněpolitickou a bezpečnostní otázku k projednání. Samozřejmě i návrh řešení.⁴⁴

Členské státy se dohodly, že se převážně zaměří na 5 strategických bodů v rámci vnitřní bezpečnostní politiky: boj proti organizovanému zločinu, terorismu, počítačové trestné činnosti, krizím a katastrofám.

Organizovaná trestná činnost

EU se bude společně s dalšími zeměmi snažit vyhledávat a ničit mezinárodní zločinné sítě, chránit před organizovaným zločinem ekonomiku a přijme předpisy, na jejichž základě budou mít úřady právo konfiskovat výnos z trestné činnosti.

Terorismus

Budou přijata opatření, jimiž budou teroristé odstřiženi od svých finančních i materiálních zdrojů.

Počítačová trestná činnost

EU v boji proti počítačové trestné činnosti plánuje lépe vybavit policii, státní zástupce a soudce. Zpřísní se i legislativa. Prohloubí se spolupráce s počítačovou technologií v rámci bezpečnosti internetu a posílí se obrana vůči internetovým útokům (hackerům apod.) Vznikne evropské centrum, kde budou odborníci z oblasti vyšetřování a prevence

⁴⁴ srov. Had M., Pina B., *Druhý a třetí pilíř EU*, vydání: -, Praha: Ministerstvo zahraničních věcí ČR v edičním odd., 2001, s. 30-32

počítačové trestné činnosti a síť nouzových týmů, kteří budou schopni v případě potřeby reagovat na internetové útoky.

Správa hranic

Země EU budou společně hledat řešení proti případným hrozbám na vnějších i vnitřních hranicích EU, vydávat společné zprávy o obchodu s lidmi, nezákonné imigraci a pašování. Návrh počítá také s vytvořením systému dohledu nad vnějšími hranicemi – systém monitoringu jejich problémových bodů.

Řešení krizí

Vlády zemí EU se budou snažit zajistit potřebné vybavení a personál, za jejichž pomoci bude možné rychle řešit vnitřní a vnější krizové situace, ať již jde o přírodní pohromy či katastrofy způsobené člověkem.⁴⁵

Na některých opatřeních se již začalo pracovat. Všechny by měly být převedeny do praxe nejpozději v roce 2014.

3.4 Nástroje společné zahraniční a bezpečnostní politiky

Smlouva o EU převzala základní nástroje zahraniční politiky, které byly záměrně vytvořeny v evropské politické spolupráci a rozšířila je (původní Maastrichtská smlouva zahrnovala tyto nástroje – společné postoje, společné akce a deklaráce. Tato smlouva byla později pozměněna v Amsterodamskou smlouvu, která zavedla dva nové nástroje – společné strategie a mezinárodní dohody). Zahrnujeme sem i kontakty s třetími zeměmi.⁴⁶

- Společné postoje (obsahuje stanovisko EU ke konkrétním a aktuálním tématům). Společný postoj tlumočí předsedající stát na mezinárodních konferencích. O přijetí společného postoje rozhodne Rada. Členské státy pak zajišťují, aby jejich politika byla v souladu se společným postojem Unie.
- Společné akce (konkrétní způsob řešení problému). Rada určí cíl, rozsah, zdroj a realizaci, kterou má Unie poskytnout.
- Deklarace – vyjadřují veřejný požadavek nebo očekávání Evropské unie vůči třetí straně nebo mezinárodní organizaci. Deklarace jsou označeny jako „Deklarace

⁴⁵ *Evropská komise. Bezpečnost pro Evropu.* [online]. 2011 [cit. 20. 1. 2011]. Ec.europa.eu. Dostupné z WWW: <http://ec.europa.eu/news/external_relations/101122_cs.htm>.

⁴⁶ srov. Had M., Pina B., *Druhý a třetí pilíř EU*, vydání: -, Praha: Ministerstvo zahraničních věcí ČR v edičním odd., 2001, s. 33-35

Evropské unie“ (kdy se sejde Rada a přijme stanovisko ke konkrétní mezinárodní otázce). Nebo „Deklarace předsednictví vydaná jménem Evropské unie“ (kdy se Rada k projednání nesejde).

- Společné strategie (schvaluje ji Evropská rada, formuluje základní rámec pro Radu EU v důležitých zahraničněpolitických otázkách, je tedy dlouhodobá)
- Mezinárodní dohody – otázky, které spadají do sféry zahraniční a bezpečnostní politiky, je nutné uzavřít mezinárodní dohodu. Rada může pověřit předsednický stát, aby zahájil a vedl jednání. Předsednickému státu pomáhá Vysoký zmocněnec pro společnou zahraniční a bezpečnostní politiku a Evropská komise.
- Kontakty s třetími zeměmi – mají charakter politického dialogu nebo charakter demarší. EU rozvíjí politický dialog s velkým počtem zemí o různých otázkách mezinárodní politiky. Jednání probíhají na úrovních – hlav států, ministrů, politických ředitelů. EU zastupuje buď předsednický stát nebo všechny členské státy Rady. Politický dialog může z pověření Rady vést i generální tajemník Rady a Vysoký zmocněnec pro společnou zahraniční a bezpečnostní politiku. Jednání se účastní i Evropská komise. K demarším Unie přistupuje, když chce vyslovit stanovisko k situaci ve třetích zemích (otázky k lidským právům, humanitární akce....).

3.5 Vymezení pojmu bezpečnost, hrozba a riziko

Bezpečnost – je v krizovém řízení vymezena jako *stav, kdy jsou na efektivní míru omezeny hrozby pro objekt a jeho zájmy a tento objekt je k omezení stávajících i potenciálních hrozeb efektivně vybaven a ochoten při něm spolupracovat.*⁴⁷

Obecně tedy můžeme říci, že pro zajištění bezpečnosti je stát připraven řešit různá ohrožení.

Hrozbu – můžeme definovat jako *objektivní skutečnost, která může znamenat negativní dopad pro chráněný zájem v daném prostředí. Hrozbě lze čelit protiopatřeními.*⁴⁸

⁴⁷ Souček V., JUDr., Staňová E., Mgr., Linhart M., Mgr. a kolektiv, Ministerstvo vnitra. Odbor bezpečnostní politiky. *Vnitřní bezpečnost a veřejný pořádek – krizové řízení*, učební pomůcka pro vzdělávání pracovníků orgánů krizového řízení, Praha 2005, s. 12

⁴⁸ Souček V., JUDr., Staňová E., Mgr., Linhart M., Mgr. a kolektiv, Ministerstvo vnitra. Odbor bezpečnostní politiky. *Vnitřní bezpečnost a veřejný pořádek – krizové řízení*, učební pomůcka pro vzdělávání pracovníků orgánů krizového řízení, Praha 2005, s. 12

Pro ČR jsou hrozby popsány v plánovacích dokumentech a poté se navrhuje krizová opatření.

Riziko – se rozumí *to, co stát podstupuje, aby jeho snaha redukovat hrozby nepřekročila únosnou míru. Pro stanovení rizik je nezbytné analyzovat a kvantifikovat hrozby z hlediska možných dopadů.*⁴⁹

3.5.1 Rozlišení rizik

Můžeme říci, že některá rizika se dají předpokládat. Mám teď na mysli např. povodně, které zasáhly naši republiku již několikrát, proto se dá předpokládat, že by se mohla situace opakovat. Kdežto zemětřesení, které má u nás slabé záchvěvy nepovažují za vážné riziko. Zároveň můžeme definovat i několik dalších, jako je např.:

- *Riziko civilizační* (např. devalvace tradičních hodnot chování lidstva, setrvání na násilí)
- *Ekonomická rizika* (nerovnoměrnost ekonomického vývoje)
- *Rizika vojenská a vojenskopolitická* (přečeňování vojenských nástrojů bezpečnosti)
- *Rizika životního prostředí a světových zdrojů* (distribuce potravinových zdrojů, velké průmyslové havárie)
- *Rizika lidských a společenských vztahů* (etnické menšiny)
- *Rizika růstu kriminality* (drogy, mafie)⁵⁰

Samozřejmě, že nelze přehlédnout i jiná rizika, jako je úbytek lesů, pitné vody, různé průmyslové havárie a živelné pohromy. Dalším neustálým se vyskytujícím nebezpečím je rozvoj vědy a informatiky. Vývoj nelze zastavit. Vzniká tak podklad pro výrobu nových zbraní. Tyto prostředky nemají ničit životy, ale pouze je dočasně vyřadit z provozu. Patří sem **neletální zbraně**:

⁴⁹ Souček V., JUDr., Staňová E., Mgr., Linhart M., Mgr. a kolektiv, Ministerstvo vnitra. Odbor bezpečnostní politiky. *Vnitřní bezpečnost a veřejný pořádek – krizové řízení*, učební pomůcka pro vzdělávání pracovníků orgánů krizového řízení, Praha 2005, s. 13

⁵⁰ Potůček M., Prof. PhDr., CSc., MSc. a kol., *Vize rozvoje České republiky do roku 2015*, Praha: Centrum pro sociální a ekonomické strategie UK v Praze, Fakulta sociálních věd, 2000, s. 30

- Optické a laserové záření (intenzivní záření vyvolávající dočasné oslepení k navádění střel na cíl)
- Nejaderné elektromagnetické impulsy a mikrovlny s vysokou energií (narušují činnost mozku a centrální nervové soustavy, zároveň umožňují vyřadit výpočetní techniku či vyvolat exploze muničních skladů)
- Zvukové a ultrazvukové vlny (způsobují dezorientaci lidí, křeče, ale mohou i demolovat techniku a stavby)
- Prostředky radioelektronického boje (k ovládnutí zbraní)
- Prostředky informačního boje (vložením klamných informací do PC)
- Biologické zbraně (infekční onemocnění, jedy, rozklad výbušnin...)⁵¹

3.5.2 Kriminalita v ČR

Nárůst kriminality je jedním z nejzávažnějších problémů současného dění nejen u nás, ale i v zahraničí. Na jedné straně je volný pohyb zboží, lidí, informací, ale zároveň i peněz. Proto se mnohdy finanční prostředky na straně druhé dostanou přes hranice států na různé zločinné činnosti. Domnívám se, že tzv. „praní špinavých peněz“ a korupce jsou stále více v našem státě zachovány a udržovány.

Je obecně známo, že kriminalita v České republice prodělala zásadní zlom po roce 1989, kdy se změnila politická situace a zároveň politický režim. V této souvislosti došlo k otevření státních hranic a zároveň k nárůstu kriminality. Musím však konstatovat, že i přes toto zvyšování nepatříme k zemím s příliš vysokou kriminalitou. Nárůst se skutečně zvyšoval, ale v posledních letech, jak můžeme zjistit z následující tabulky 1 a grafu, se opět trestné činy snižují.

Jak můžeme vidět v Seznamu tabulek a grafů, v tabulce 1 a grafu 1, je celková kriminalita stále spjata s nízkou objasněností případů. Spousta trestných činů zůstává nevyřešena a tudíž neobjasněna. Domnívám se, že mezi lidmi převažuje nedůvěra v policii. Přitom spolupráce mezi policií a občany je při kriminalitě bezpodmínečně nutná.

⁵¹ Potůček M., Prof. PhDr., CSc., MSc. a kol., *Vize rozvoje České republiky do roku 2015*, Praha: Centrum pro sociální a ekonomické strategie UK v Praze, Fakulta sociálních věd, 2000, s. 32

Pro srovnání kriminality s letošním rokem jsem vypracoval ještě tabulku 2 a graf 2, která je také umístěna v Seznamu tabulek a grafů

V porovnání s minulým rokem v daném měsíci lednu musíme ovšem v letošním roce konstatovat opět nárůst kriminality.

Jedno je jisté, že nemůžeme zabránit tomu, aby ze společnosti úplně vymizely trestné činy. Značné riziko a podceňování vede k dalšímu nabádání ke zločinu. Mám na mysli nejčastější praktiky, jako je zkorumpovanost a vydírání. Vybraní pracovníci, získaní korupcí, se tak dostanou do státní správy a při vyhrožování mohou poskytovat různé informace.

Dále jsem se zamyslel i nad usměvavými vietnamskými obchodníky, kteří přijeli k nám do republiky, aby zbohatli. Převážně jde o lidi, kteří nemluví plynule česky nebo jen z části a dělají, že neumí náš jazyk vůbec. Jejich nejrozšířenější kriminalitou je samozřejmě dovoz a výroba padělaného zboží různých známých značek. Co se týče dalšího činu – je falšování dokladů, kterou jim umožňuje především fyzická podobnost – „rasa Asiatů.“ A to ještě nemluví o různých jejich skupinách, které si „vyřizují účty mezi sebou.“ Mnozí z nich už tu založili rodiny a jejich děti chodí do našich škol. Nedomnívám se, že by se přesto další generace změnila. Budou možná lépe hovořit naším jazykem, ale přesto budou pokračovat v tom, co započali jejich rodiče. Proč by měli opouštět tak své výnosné padělatelské podnikání.

Domnívám se, že náš právní systém je nevykonný a stávající právní normy neúplné, proto přežívá mezi lidmi nízká úroveň právního vědomí a šíří se kriminalita v takovém rozsahu.

3.5.3 ČR a společná zahraniční a bezpečnostní politika

ČR většinou sdílí většinu cílů společné zahraniční a bezpečnostní politiky. Domnívám se, že při plnění těchto cílů si naše republika získala dobré jméno, a to především zapojením do různých humanitárních a mírových operací. Zároveň si dovoluji říci, že se tak ČR přidala ke skupině zemí malého významu. Přílišná aktivita se od naší republiky ani neočekává.

Bezpečnostní politika je souhrn opatření a kroků za účelem prevence a eliminace hrozeb a z nich vyplývajících rizik s cílem zajistit vnitřní a vnější bezpečnost, obranu a ochranu občanů a státu. Bezpečnostní politika se provádí pomocí zahraniční, obranné a hospodářské politiky a politiky v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejné informovanosti, které jsou rovnocenné, soudržné a navzájem provázané.⁵²

Hlavním nástrojem realizace obranné politiky jsou ozbrojené síly ČR (ozbrojené síly), jejichž stěžejní částí je Armáda ČR.⁵³ Ozbrojené síly prošly dlouholetou přeměnou. Současným hlavním problémem obrany ČR jsou především dluhy z minulosti.

Politické podcenění obrany země ovládající velkou část politických reprezentantů země. Jestliže došlo k vstupu do NATO, nebrali politici v potaz objasňovat danou věc občanům a tak do jisté míry způsobili váhavý krok občanů.

- 1. Nedokončený systém civilní kontroly a řízení armády projevující se zejména ve vedení armády.** Nedostatečná koncepce na vypracování obrany země a tápání samotného vedení armády.
- 2. Podcenění nízké občanské podpory obrany země.** Budování obrany se stále odsouvá a zužuje se na jakési hlídání významných objektů.
- 3. Problém vypracování koncepce profesionalizace armády v souladu s koncepcí využití záloh a plnění úloh pro NATO.**⁵⁴

Dle mého názoru bychom měli mít i dobrou protivzdušnou obranu, neboť nynější teroristická napadení většinou začínají leteckými útoky. Také nesmíme zapomínat na pozemní vojsko v rámci obrany státu a doplňování jednotek v zahraničních misích.

3.5.4 Bezpečnostní systém ČR

Bezpečnostní systém ČR je definován v **Bezpečnostní strategii ČR**. Celá koncepce je rozdělena do 7 kapitol, z nichž každá definuje určité hodnoty a postoje:

- I. *Úvod*
- II. *Východiska bezpečnostní politiky ČR (zformulovány principy, na nichž je bezpečnostní politika ČR založena)*

⁵² Česko. *Ministerstvo zahraničních věcí ČR. Bezpečnostní strategie České republiky*, Praha 2003, str. 2

⁵³ Česko. *Ministerstvo zahraničních věcí ČR. Bezpečnostní strategie České republiky*, Praha 2003, str. 11

⁵⁴ Potůček M., Prof. PhDr., CSc., MSc. a kol., *Vize rozvoje České republiky do roku 2015*, Praha: Centrum pro sociální a ekonomické strategie UK v Praze, Fakulta sociálních věd, 2000, s. 36

- III. *Bezpečnostní zájmy ČR* (definovány životní, strategické a další významné zájmy ČR)
- IV. *Bezpečnostní prostředí* (identifikovány trendy, hrozby a z nich plynoucí rizika, jež formují prostředí, v němž ČR ochraňuje a prosazuje své zájmy)
- V. *Strategie prosazování bezpečnostních zájmů ČR* (vymezeny přístupy k ochraně zájmů ČR v zahraniční, obranné a hospodářské politice)
- VI. *Bezpečnostní systém ČR* (prvky bezpečnostního systému ČR, struktura, vymezeny povinnosti, kompetence a odpovědnost)
- VII. *Závěr*

Cílem bezpečnostního systému je zajišťování bezpečnosti ČR, ochraňování a prosazování životních, strategických i dalších významných zájmů ČR. Jeho základní funkcí je řízení a koordinace činnosti jednotlivých prvků při zajišťování bezpečnostních zájmů ČR a v době přímé hrozby nebo při vzniku krizové situace.⁵⁵

Ústředními orgány bezpečnostního systému jsou: Prezident ČR, Parlament ČR, Vláda ČR, Bezpečnostní rada státu a její pracovní orgány, ústřední správní úřady, krajské a obecní úřady a jejich výkonné orgány krizového řízení, ozbrojené síly, ozbrojené bezpečnostní sbory, zpravodajské služby, záchranné sbory, záchranné služby a havarijní služby.

Prezident ČR - je vrchním velitelem ozbrojených sil. Jeho pravomoci z hlediska bezpečnosti státu jsou dané Ústavou ČR.

Parlament ČR – schvaluje zákony bezpečnosti státu, rozhoduje o vyhlášení válečného stavu, dává souhlas k vyslání ozbrojených sil mimo území ČR a pobytu cizích vojsk na území ČR.

Vláda ČR – má zabezpečit ochranu státu, je odpovědná za řízení a funkčnost celého bezpečnostního systému, vyhláší nouzový stav v případě krizových situací.

Bezpečnostní rada státu – vyhodnocuje problematiku v oblasti bezpečnosti a připravuje vládě návrhy opatření. Zároveň vládě předkládá pravidelné zprávy o stavu zajištění bezpečnosti ČR.⁵⁶

V souvislosti se vstupem a s členstvím v Severoatlantické alianci se měla každé dva roky novelizovat a aktualizovat Bezpečnostní strategie ČR. To se stalo bohužel jen v roce 1999, 2001 a 2003.

⁵⁵ Česko. Ministerstvo zahraničních věcí ČR. *Bezpečnostní strategie České republiky*, Praha 2003, str. 19

⁵⁶ Česko. Ministerstvo zahraničních věcí ČR. *Bezpečnostní strategie České republiky*, Praha 2003, str. 19

Celá Bezpečnostní strategie ČR je z roku 2003 a myslím si, že není zcela v souladu s určitými vymezeními.

Překvapilo mě rozlišení bezpečnostních zájmů podle stupně důležitosti, které jsou definované v kapitole III. *Bezpečnostní zájmy ČR*, odstavci 13-16. Zdají se mi tak obecné, že by se mohly vztahovat k jakékoliv evropské demokratické zemi.

Dále jsou popsány určité nic neříkající doplňující věty, pouze obecné formulace, žádná konkrétní opatření: „*Hlavní předpokladem pro bezpečnější mezinárodní prostředí ČR je stabilní bezpečnostní situace v Evropě. ČR k ní bude výrazně přispívat...*“ nebo „*Na obranu životních zájmů použije ČR kombinaci všech dostupných prostředků včetně krajních. K obraně strategických zájmů, které jsou uspokojovány s ohledem na zájmy životní, použije přiměřené prostředky s ohledem na vlastní možnosti*“ atd.

Bezpečnostní strategie ČR nevymezuje ani nenaznačuje, v čem se můžeme spoléhat na spojence a v čem naopak sami na sebe. Významná pozornost musí být věnována také obranné funkci zbrojených sil, vysílání jednotek do zahraničních misí a zajištění ochrany vzdušného prostoru ČR.

Bezpečnostní strategie ČR se objevila i v programovém prohlášení vlády Petra Nečase ze 4. srpna 2010, kdy navrhoval vrátit se k tvorbě bezpečnostní strategie. Tento záměr prezentovaly i předcházející vlády premiéra Mirka Topolánka (2006-2009), ale bezúspěšně. Ministerstvo zahraničních věcí v listopadu 2010 zpracovalo jakýsi **Harmonogram aktualizace Bezpečnostní strategie ČR** a předložilo jej na zasedání Bezpečnostní rady státu.⁵⁷ Nešlo tedy o nový dokument, ale i po osmileté pauze jen o aktualizaci Bezpečnostní strategie ČR z roku 2003.

Dále byla vytvořena skupina nazvaná **Výbor pro koordinaci zahraniční bezpečnostní politiky**, která zřídila dalších šest odborných komisí, jež právě mají aktualizovat text Bezpečnostní strategie. Do konce dubna 2011 jej mají předložit tomuto Výboru. Domnívám se, že by stálo za zvážení vytvoření nové bezpečnostní strategie, ne pouze novelizace té stálé.

⁵⁷ Balabán M., Ph.Dr., Ph.D., Rašek A., PhDr., *Rizika a scénáře bezpečnostního vývoje ve světě, Evropě a ČR – dopady na bezpečnostní politiku a bezpečnostní systém ČR*, s.5

4. BOJ S TERORISMEM

Terorismus se stal dnes již nevyhnutelným společenským jevem. Někteří teroristé bojují třeba jen za jednu věc (např. proti zákazu potratů), druzí pro náboženské aktivity nebo pro politické napětí. Terorismus překračuje hranice států a skupiny napadají lidi a majetek jiné země.

4.1 Vymezení pojmu teror a terorismus

Mohu říci, že jsem se nesešel s jednotným vymezením pojmu pro terorismus. Vzhledem k tomu, že se daný pojem používá pro násilí, můžeme usuzovat na vyvolání strachu u druhých lidí.

Slovo teror pochází z latinského *terrere* (=vyděsit, postrašit) a do moderních západních slovníků se dostalo prostřednictvím francouzského jazyka ve 14. století.⁵⁸

Základní mechanismus teroru je obsažen ve starém čínském přísloví: „*Zabij jednoho a postrašíš deset tisíc.*“⁵⁹

Význam termínu **teror** se rozšířil do celé Evropy, z Evropy do Ruska a odtud až do Indie.⁶⁰ Od 19. st. se význam opět změnil. Ve Websterově mezinárodním slovníku z r. 1890 je teror definován jako „*extrémní strach, prudký děs, který ovládá tělo i mysl. Něco nebo někdo způsobující děs či extrémní strach.*“ Dnešní Websterův slovník 20. st. uvádí: „*intenzivní strach, osoba nebo věc způsobující intenzivní strach.*“⁶¹

U **terorismu** Websterův slovník nabízí:

- 1) *Terorizování, tj. používání teroru a násilí k zastrašení, podrobení, zvláště jako politické zbraně nebo metody*
- 2) *Zastrašení či podrobení tímto způsobem dosažené*⁶²

Obecně tedy můžeme říci, že terorismus vyvolává určité psychické napětí, které určuje pocit nebezpečí a ohrožení, pomocí kterého se terorista snaží dosáhnout svého cíle.

^{58, 59} Translation Ing. Petr Tůma a Zdeněk Hurník, *Encyklopedie Světový terorismus*, české vydání 1., Svojtka & Co., 2001, s. 10

^{60, 61, 62} Translation Ing. Petr Tůma a Zdeněk Hurník, *Encyklopedie Světový terorismus*, české vydání 1., Svojtka & Co., 2001, s. 11-12

4.2 Projevy teroristických útoků

Pumový útok – 70% útoků. Způsobuje to zejména snadná výroba bomby, kterou je velmi obtížné, prakticky až nemožné identifikovat. Bomby jsou umísťovány převážně v dopravních prostředcích, do zájmových objektů nebo je přistaveno vozidlo s bombou. V poslední době jsou blíbené i tzv. „poštovní bomby“, tzn. různé balíčky, dopisy s výbušným mikrosystémem.

Žhářství – jedná se o různé zápalné prostředky, často o krabičku od cigaret nebo pouzdro na kazetový magnetofon. Pachatel je snadno uschová a efekt je velmi výrazný.

Únosy dopravních prostředků – velmi používané v 60. – 70. letech, zvláště únosy letadel.

Atentáty – jedná se o nejstarší formu teroristických útoků.

Přepadání osob – používají zejména militantní teroristické organizace. Je pro ně typické, že jsou velmi často pečlivě připraveny. V řadě případů nacvičují vzorové akce, zkoušky přepadení. Zároveň jsou prováděny krycí manévry, které mají odpoutat pozornost od vlastního přepadení.

Únosy osob a braní rukojmí – jsou zvláštní formou teroristických útoků, které slouží zejména k získání výkupného nebo k násilnému splnění jiných požadavků. Rovněž tyto akce jsou teroristy pečlivě promyšlené. Teroristé kontaktují většinou politicky vlivné osoby, kterým vznášejí své požadavky.⁶³

Rakety, minomety a řízené střely – buď vyrobené v továrně nebo po domácku.⁶⁴

Chemické zbraně – nejčastější je nervový plyn sarin bezbarvý a bez zápachu. Napadá centrální i periferní nervovou soustavu.⁶⁵

4.3 Důležité prostředky teroristů

Dle mého názoru se teroristé snaží většinou útoky směřovat tam, kde je velké

⁶³ JUDr. Jan Chmelík, *Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty*, 366. publikace, Praha: Linde Praha a.s.- Právnické a ekonomické nakladatelství a knihkupectví Bohumily Hořínkové a Jana Tuláčka, 2001, s. 28-29

^{64, 65} Translation Ing. Petr Tůma a Zdeněk Hurník, *Encyklopedie Světový terorismus*, české vydání 1., Svojtka & Co., 2001, s. 228-230

množství lidí. Je to především proto, aby daný útok zanechal v psychice lidí hlubokou a přetrvávající odezvu a zároveň co nejvíce zaujal i sdělovací prostředky tak, aby se o tom co nejvíce mluvilo.

Pro teroristy je nejdůležitější:

- 1) **Násilí** jako prostředek k dosažení cíle. Čím je následek hrůznější, čím je brutalita vyšší, tím je pravděpodobnost dosažení cíle větší.
- 2) Volí takové cíle, jejichž napadení bude mít **dlouhodobý efekt**.
- 3) **Stupňují teroristické útoky**.
- 4) **Maximální publicita a minimální riziko**. Teroristé velmi pečlivě zvažují útok z pohledu odezvy veřejnosti a z pohledu možného rizika pro ně. Stále častěji jsou využívána výbušná zařízení, u kterých je pravděpodobnost zjištění pachatele minimální.
- 5) Využití momentu **překvapení**.
- 6) Hrozba násilím vyvolává ve společnosti deprivanční syndrom, který může přerůst v případě dlouhodobého trvání k narušení mezilidských vztahů, který vede k destabilizaci společnosti.
- 7) Akce jsou voleny tak, aby **obětmi útoku** byly **osoby, jejichž smrt vyvolá ve společnosti největší pobouření a otřes**.⁶⁶

4.4 Motivy útoků

- 1) Ideologie – pachatelé jsou výhradně profesionálové. Jde o krajně politickou, rasovou, etnickou nebo náboženskou orientaci. Následky těchto útoků jsou nejkatastrofičtější.
- 2) Experiment – pachatelé touží po rozruchu, jsou zvědaví na formu zařízení, které při akci používají. Okruh pachatelů se většinou zužuje na mladistvé osoby.
- 3) Vandalismus – projevuje se patologická touha ničit vše. Faktorem bývají zpravidla alkohol a drogy.
- 4) Zisk – využíváno především vydírání, únosy apod.

⁶⁶ JUDr. Jan Chmelfík, *Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty*, 366. publikace, Praha: Linde Praha a.s.- Právnícké a ekonomické nakladatelství a knihkupectví Bohumily Hořínkové a Jana Tuláčka, 2001, s. 27

- 5) Afekt – typický pro psychopatické osoby. Spouštěcím mechanismem pro útočníka je neřešitelná životní situace, zklamání, stres.
- 6) Získat uznání – dá se přirovnat k pyromanii. Pachatel umístí na určitém místě výbušný systém, který pak sám odhalí a očekává projevy uznání a vystupuje jako hrdina.⁶⁷

Za jistou příbuznost s teroristickými akcemi považují i výhružné telefonáty o bombách, které jsou údajně uloženy na různých nahlášených místech. Většinou se však jedná o psychopatickou osobu, která bombu nahlásí.

Pokud k nějakému neštěstí dojde, výbušniny nechávají teroristé většinou v čekárnách velkých hal, kde je velké množství lidí. V těchto případech bývá vše zabezpečeno kamerovým systémem, tak se dá záznam dohledat. Dále se musí ohraničit místo činu a zabezpečit tak, aby do něj vstupovaly jen oprávněné osoby. K výbuchu může dojít kdykoli a kdekoli.

4.5 Rozdělení terorismu⁶⁸

- Vnitřní
- Státní
- Revoluční
- Mezinárodní
- Separatistický
- Globální
- Etnický

⁶⁷ JUDr. Jan Chmelík, *Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty*, 366. publikace, Praha: Linde Praha a.s.- Právnícké a ekonomické nakladatelství a knihkupectví Bohumily Hořínkové a Jana Tuláčka, 2001, s. 28

⁶⁸ *Terorismus* [online]. 2010 [cit. 4. 12. 2010]. Cs.wikipedia.org.

Dostupné z WWW: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Terrorismus#Rozd.C4.9Blen.C3.AD_terorismu>.

5 TERORISMUS VE SVĚTĚ

Terorismus je dnes celosvětovou záležitostí. Může zasáhnout v kteroukoli dobu a na jakémkoli místě. Teroristé se snaží především vyvolat strach a paniku. Někteří jsou rozhodnutí nést bombu na svém těle, jiní ji umístí na určitém místě, jen aby upoutali na sebe pozornost a dosáhli svého.

Teroristické skupiny jsou organizovány také různými způsoby, podle toho zda útok provádí ve městě nebo na venkově.

Mezi velmi známé a rozšířené patří **subsaharské organizace**, které pochází ze subsaharské Afriky a působí ve více než padesáti zemích světa včetně naší republiky. Zaměřují se zejména na obchod s drogami, zbraněmi, padělání dokumentů, převaděčství a počítačovou kriminalitu. Tito zločinci černé pleti bývají často označováni jako „nigerijská mafie.“ Mají nejrozvinutější strukturu a patří mezi nejnebezpečnější. Jedná se o seskupení několika buněk (1 buňka má cca 10 lidí, kteří jsou spojeni rodinnými vazbami. To vyvolává vyšší důvěru a členové nejsou ochotni spolupracovat s policií v případě zadržení).⁶⁹

5.1 Další nejznámější teroristické organizace:

Hizballáh – neboli „Strana Boha.“ Jedná se o politicko-náboženské hnutí působící v Libanonu. Jejich hlavním cílem je úplné zničení státu Izrael a vymítní každého židovského občana. Chtějí rozšířit islámskou vládu dále do Jeruzaléma a Palestiny. Únosy amerických občanů jim slouží jako nástroj k získání zbraní.⁷⁰

Hamás – je hlavní islámskou teroristickou organizací, která neuznává Izrael. V současnosti pomocí raket odstřelují z Pásmu Gazy izraelská města. Část Hamásu se nazývá Brigáda mučedníka a páchají velké množství útoků proti izraelským obyvatelům.⁷¹

⁶⁹ Veselý J., *Mezinárodní politika*, Ročník XXIV, 3/2000, Praha: Ústav mezinárodních vztahů ve spolupráci s nadací Jiřího z Poděbrad pro evropskou spolupráci, s. 29-31

⁷⁰ Translation Ing. Petr Tůma a Zdeněk Hurník, *Encyklopedie Světový terorismus*, české vydání 1., Svojtka & Co., 2001, s. 374-377

⁷¹ Translation Ing. Petr Tůma a Zdeněk Hurník, *Encyklopedie Světový terorismus*, české vydání 1., Svojtka & Co., 2001, s. 378-381

Fatah – znamená doslova „dobyť.“ Jedná se o palestinskou organizaci, která je umírněnější než Hamás. Chtějí dohodu s Izraelem. Zakladatelem a vůdcem až do své smrti v r. 2004 byl Jásir Arafat.⁷²

Al-Kajda – je nejznámější teroristická organizace, která provedla údajně útok 11. září 2001 na budovy World Trade Center. Usiluje o zničení Západu a vytvoření celosvětové islámské republiky. Včele skupiny je Usáma Bin Ládín. Členové pracují třeba po dlouhou dobu jako tzv. „spící agenti“, což znamená, že nevyvíjejí žádný teror a žijí ve společnosti jen tak. Teprve když je třeba, provedou tito teroristé dohodnutou práci.⁷³

ETA – se snaží o získání práva na vytvoření nezávislého Baskického státu a uznání obyvatel Baskicka jako jediných, kteří mohou o tomto kraji rozhodovat. Jakmile budou všechny podmínky splněny, zaručí absolutní mír. Symbolem této organizace je - had (tajnost a vychytralost), který se ovíví kolem sekyry (symbol síly).⁷⁴

IRA – již oficiálně rozpuštěna, usilovala o sjednocení Irska⁷⁵

Boj proti mezinárodnímu terorismu vyžaduje mezinárodní spolupráci. Různá rizika, která vyplývají z terorismu, nutí instituce a státy spolupracovat v boji proti tomuto zlu. Spolupráce proti terorismu je dnes nutností. Bylo uzavřeno velké množství mezistátních dohod. Všeobecná deklarace lidských práv OSN kromě toho, že zaručila právo na život, svobodu a osobní bezpečnost, tvrdí, že „*nikdo nesmí být vystaven mučení nebo jinému krutému nelidskému nebo ponižujícímu nakládání nebo trestu.*“ Právo na „*svobodu beze strachu*“ je zdůrazněn v preambuli Mezinárodní smlouvy o ekonomických, sociálních a kulturních právech a Mezinárodní smlouvy o občanských a politických právech.

Úmluva OSN o prevenci a trestu zločinů genocidy zakazuje útoky na členy národních, rasových, etnických nebo náboženských skupin, jejich zabíjení, páchání vážných tělesných zranění nebo těžkého duševního utrpení.⁷⁶

⁷² *Fatah* [online]. 2011 [cit. 25. 3. 2011]. Fatah. Dostupné z WWW: <<http://cs.wikipedia.org/wiki/Fatah>>.

⁷³ *AL-Káida* [online]. 2011 [cit. 25. 3. 2011]. Al-Káida. Dostupné z WWW: <<http://cs.wikipedia.org/wiki/Al-Káida>>.

⁷⁴ *Euskadi Ta Askatasuna* [online]. 2011 [cit. 25. 3. 2011]. Euskadi Ta Askatasuna. Dostupné z WWW: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Euskadi_Ta_Askatasuna>.

⁷⁵ *IRA* [online]. 2011 [cit. 25. 3. 2011]. IRA. Dostupné z WWW: <<http://cs.wikipedia.org/wiki/IRA>>.

⁷⁶ Translation Ing. Petr Tůma a Zdeněk Hurník, *Encyklopedie Světový terorismus*, české vydání 1., Svojtka & Co., 2001, s. 513

Když zvážím naši situaci v Evropě, v České republice nepředstavuje terorismus vážnější bezpečnostní problém. Došlo pouze k několika incidentům, které lze z hlediska charakteristik do kategorie terorismu zahrnout.

V České republice je jedním závažným a vyskytujícím se problémem především extremismus (extremistická krajně levicová strana – anarchistická a krajně pravicová – prezentovaná převážně neonacisty skinheads).

Za úvahu stojí i pozastavení nad kvalitou terorismu. Od klasického (konvenčního) terorismu, který používá (atentáty, únosy, držení rukojmí, žhářství....), se přechází k novým formám, jejichž nebezpečnost je mnohem vyšší.

Rostoucím problémem dnešní společnosti je také **bio terorismus**. Jedná se o určitou formu biologických zbraní (bakterie, viry, toxiny, mikroskopické houby...).

V závěru 20. století se začíná objevovat tzv. **ekoterorismus**. Souvisí s ohrožením životního prostředí a radikálním ekologickým aktivismem. Jako ekoterorismus může být označeno jednak ničení přírody a krajiny, jednak násilné jednání, které naopak má za cíl životní prostředí bránit, případně se zaměřuje na dílčí otázky, často např. práva zvířat, která brání např. poškozováním laboratoří, v nichž probíhají pokusy na zvířatech. Mezi akce českých radikálních environmentalistů patří i poškozování plakátů zvoucích do cirkusu či zalepování zámků od řeznictví, avšak klasifikovat tyto činy jako akty ekoterorismu je krajně sporné.⁷⁷

*Rozšíření zbraní hromadného ničení představuje největší hrozbu, jaké svět doposud čelil, a že existuje řada zemí, která by tyto prostředky dokázala zneužít v útoku na blízké i vzdálené cíle, není tato hrozba přehnaná ani přitažená za vlasy. Jasněmu nebezpečí čelíme už nyní, otázkou je, kdy přesně k jeho naplnění dojde.*⁷⁸

⁷⁷ *Ekoterorismus* [online]. 2011 [cit. 25. 3. 2011]. Cs.wikipedia.org/wiki/. Dostupné z WWW: < <http://cs.wikipedia.org/wiki/Ekoterorismus>>.

⁷⁸ Daneš L., *Bio terorismus*, 1. vydání, Praha: Karolinum, 2003, s. 9-11

ZÁVĚR

Nevstoupit do EU by znamenalo nespolupracovat. Jedná se však o velmi nákladnou investici pro stát, který musí přispívat do společného rozpočtu Unie.

Nikdo nás nenutil a pokud to opravdu chceme, nezbývá nic jiného, než se podřídit kritériím EU. Domnívám se, že jde o jednostranný proces, neboť kritéria a pravidla jsou dána a určité orgány mají jen pravomoci zkoumat, do jaké míry jsou plněny.

Princip společné zahraniční a bezpečnostní politiky byl zakotven v Maastrichtské smlouvě. Členské státy usilovaly vždy o kooperaci v zahraniční politice a obraně. EU přistoupila na dohodu se členskými státy o jednotném vystupování navenek vůči zahraničí, jedná se o tzv. „Společnou zahraniční a bezpečnostní politiku,“ která se zároveň stala jedním ze tří pilířů EU. Cílem je zabezpečit společné hodnoty, základní zájmy, nezávislost EU v souladu se zásadami Charty OSN. Posilovat mezinárodní bezpečnost, spolupráci a v neposlední řadě rozvíjet a upevňovat demokracii, právní stát jako respektování lidských práv a základních svobod. Směr a princip Společné zahraniční a bezpečnostní politiky udává Evropská rada.

EU nemá vlastní stálou armádu. Při svých mírových a humanitárních misích spoléhá na jednotky z členských států.

Překračování hranic se odvíjí o Schengenských dohod, kdy občanovi mezi jednotlivými členskými státy stačí občanský průkaz. Pokud se jedná o nečlenské země, probíhá běžná hraniční kontrola.

Bezpečnostní politika je souhrn opatření a kroků za účelem prevence a eliminace hrozeb a z nich vyplývajících rizik s cílem zajistit vnitřní a vnější bezpečnost, obranu a ochranu občanů a státu.

Vzhledem k bezpečnostním hrozbám je důležité v rámci české zahraniční politiky těsná spolupráce mezi EU a NATO. Samotná strategie NATO se chce zabývat evropskou bezpečnostní agendou a nikoli regiony, jako je severní Afrika nebo Perský záliv. Severoatlantická aliance došla k závěru, že hrozba vojenské agrese proti členským státům NATO je v současnosti málo pravděpodobná a že pokud se objeví, pak spíše

v dlouhodobém výhledu. Za hlavní bezpečnostní problémy je považován mezinárodní terorismus a šíření zbraní hromadného ničení.

Hlavním nástrojem realizace obranné politiky jsou ozbrojené síly ČR, jejichž stěžejní částí je Armáda ČR. Ozbrojené síly prošly dlouholetou přeměnou. Domnívám se, že současným hlavním problémem obrany ČR jsou především dluhy z minulosti. Jestliže došlo k vstupu do NATO, nebrali politici v potaz objasňovat danou věc občanům a tak do jisté míry způsobili váhavý krok občanů.

V souvislosti se vstupem a s členstvím v Severoatlantické alianci se měla každé dva roky novelizovat a aktualizovat Bezpečnostní strategie ČR. To se stalo bohužel jen v roce 1999, 2001 a 2003. Celá Bezpečnostní strategie ČR je z roku 2003 a myslím si, že není zcela v souladu s určitými vymezeními.

Členství České republiky v EU znamená i závazek přijmout jednotnou evropskou měnu. A to bude možné po splnění všech požadovaných maastrichtských kritérií. Samozřejmě to má své výhody i nevýhody.

Naše legislativa oproti legislativě EU patří k nejvíce kritizovaným. I v samotné EU se ukázalo, že dosažení úplného souladu technické legislativy ve všech členských zemích je obtížné. Proto se země EU dohodly na vzájemném uznávání norem. Datem vstupu do EU začíná v ČR platit právo Unie. Všechny naše dosavadní zákony, s výjimkou, kdy se našim vyjednavacům podaří dohodnout odchylky, přestávají datem vstupu do Unie platit. EU má možnost tvořit i předpisy nad rámec národního práva. Jedná se o předpisy, kterými EU nařizuje něco, co ještě zatím není zakotveno v právním řádu členských států. Podmínkou EU je převzetí veškerých právních předpisů. Mít je v našem právním řádu a hlavně je používat.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Literární zdroje

1. BARTÁK K., *Mýty a realita. Legendy, jimiž je opředeno přibližování ČR k EU*, vydání: -, Praha: Ministerstvo zahraničních věcí ČR v edičním odd. Ústavu mezinárodních vztahů, 2000, s. 82, ISBN 80-85864-86-X
2. BARTÍKOVÁ R., *Společná zahraniční a bezpečnostní politika EU*, ČB: 2010
3. BONANATE L., *Mezinárodní Terorismus*, z ital. Originálu Terrorismo internazionale, vydání: -, Praha: Columbus, 1997, s. 190, ISBN 80-85928-45-0
4. ČEJKA M., *Encyklopedie blízkovýchodního terorismu*, 1. Vydání, Brno: Barrister & Principal, 2007, s. 223, ISBN 978-80-87029-19-0
5. DANEŠ L., *Bio terorismus*, 1. vydání, Praha: Karolinum, 2003, s. 99, ISBN 80-246-0693-3
6. DOČKAL V., KANIOK P., *Evropská unie pro střední školy*, 1. vydání, Brno: Masarykova univerzita, 2006, s. 155, ISBN 80-210-3976-0
7. HAD M., PIKNA B., *Druhý a třetí pilíř EU*, vydání: -, Praha: Ministerstvo zahraničních věcí ČR v edičním odd. Ústavu mezinárodních vztahů, 2001, s. 86, ISBN: 80-86345-06-8, 80-86506-01-0
8. CHMELÍK J., JUDr., *Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty*, 366. publikace, Praha: Linde Praha a.s.- Právnícké a ekonomické nakladatelství a knihkupectví Bohumily Hořínkové a Jana Tuláčka, 2001, s. 172, ISBN 80-7201-265-7
9. KEŘKOVSKÝ M., KEŘKOVSKÁ A., *Evropská unie – historie, instituce, ekonomika a politiky*, 1. vydání, Praha: Computer Press, 1999, s. 142, ISBN 80-7226-196-7
10. MAŇÁK M., *100 otázek a odpovědí o EU*, vydání: -, Praha: Ministerstvo zahraničních věcí ČR v edičním odd. Ústavu mezinárodních vztahů, 2000, s. 84, ISBN 80-85864-77-0
11. POTŮČEK M., Prof. PhDr., CSc., MSc. a kol., *Vize rozvoje České republiky do roku 2015*, Praha: Centrum pro sociální a ekonomické strategie UK v Praze, Fakulta sociálních věd, 2000, s. 162, ISBN -
12. SOUČEK V., JUDr., STAŇOVÁ E., Mgr., LINHART M., Mgr. a kolektiv, Ministerstvo vnitra. Odbor bezpečnostní politiky. *Vnitřní bezpečnost a veřejný pořádek – krizové řízení*, učební pomůcka pro vzdělávání pracovníků orgánů krizového řízení, Praha 2005, s. 123, ISBN -

13. TŮMA P., Ing. a HURNÍK Z., *Encyklopedie Světový terorismus*, Translation z angl.. vydání „Encyklopedia of world terrorism“, 1. české vydání, Svojtka & Co., 2001, s. 536, ISBN 80-7237-340-4
14. VESELÝ J., *Mezinárodní politika*, Ročník XXIV, 3/2000, vychází měsíčně, Praha: Ústav mezinárodních vztahů ve spolupráci s nadací Jiřího z Poděbrad pro evropskou spolupráci, s. 40, ISSN 0543-7962

Elektronické zdroje

1. *Terorismus* [online]. 2010 [cit. 4. 12. 2010]. Cs.wikipedia.org. Dostupné z WWW: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Terorismus#Rozd.C4.9Blen.C3.AD_terorismu>.
2. *Evropská komise. Bezpečnost pro Evropu.* [online]. 2011 [cit. 20. 1. 2011]. Ec.europa.eu. Dostupné z WWW: <http://ec.europa.eu/news/external_relations/101122_cs.htm>.
3. *Statistické přehledy kriminality* [online]. 2011 [cit. 26. 1. 2011]. Policie.cz. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/statisticke-prehledy-kriminality-725362.aspx>>. *Statistické přehledy kriminality* [online]. 2011 [cit. 26. 1. 2011]. Policie.cz. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/statisticke-prehledy-kriminality-327216.aspx>>. *Statistické přehledy kriminality* [online]. 2011 [cit. 26. 1. 2011]. Policie.cz. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/statisticke-prehledy-kriminality-650295.aspx>>. *Statistické přehledy kriminality* [online]. 2011 [cit. 26. 1. 2011]. Policie.cz. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/statisticke-prehledy-kriminality-174864.aspx>>.
4. *Věcně o Evropě. Evropský hospodářský a soc. výbor* [online]. 2011 [cit. 28. 1. 2011]. Euroskop.cz. Dostupné z WWW: <<http://www.euroskop.cz/85/sekce/evropsky-hospodarsky-a-socialni-vybor/>>.
5. *Evropský parlament* [online]. 2011 [cit. 1. 2. 2011]. Tema.novinky.cz. Dostupné z WWW: <<http://tema.novinky.cz/evropsky-parlament>>.
6. *Věcně o Evropě. Instituce EU* [online]. 2011 [cit. 1. 2. 2011]. Euroskop.cz. Dostupné z WWW: <<http://www.euroskop.cz/76/sekce/instituce-eu/>>.
7. *Věcně o Evropě. Výbor regionů* [online]. 2011 [cit. 1. 2. 2011]. Euroskop.cz. Dostupné z WWW: <<http://www.euroskop.cz/86/sekce/vybor-regionu/>>.
8. *Ekoterorismus* [online]. 2011 [cit. 25. 3. 2011]. Cs.wikipedia.org/wiki/. Dostupné z WWW: <<http://cs.wikipedia.org/wiki/Ekoterorismus>>.
9. *Fatah* [online]. 2011 [cit. 25. 3. 2011]. Fatah. Dostupné z WWW: <<http://cs.wikipedia.org/wiki/Fatah>>.

10. *AL-Káida* [online]. 2011 [cit. 25. 3. 2011]. Al-Káida. Dostupné z WWW: <<http://cs.wikipedia.org/wiki/Al-Káida>>.
11. *Euskadi Ta Askatasuna* [online]. 2011 [cit. 25. 3. 2011]. Euskadi Ta Askatasuna. Dostupné z WWW: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Euskadi_Ta_Askatasuna>.
12. *IRA* [online]. 2011 [cit. 25. 3. 2011]. IRA. Dostupné z WWW: <<http://cs.wikipedia.org/wiki/IRA>>.
13. *Schengen a ČR* [online]. 2011 [cit. 25. 3. 2011]. Euroskop.cz. Dostupné z WWW: <<http://www.euroskop.cz/8750/sekce/priprava-cr-na-vstup-do-schengenu/>>.
14. *Europa* [online]. 2011 [cit. 31. 3. 2011]. Europa. Portál EU. Dostupné z WWW: <http://europa.eu/pol/cfsp/index_cs.htm>.
15. *Ministerstvo zahraničních vecí ČR* [online]. 2011 [cit. 31. 3. 2011]. Zahraniční vztahy. Dostupné z WWW: <http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/evropska_unie/vnejsi_vztahy_eu/spolecna_zahranicni_a_bezpecnostni/spolecna_bezpecnostni_a_obranna_politika.html>.
16. *Co je nato* [online]. 2011 [cit. 31. 3. 2011]. Natoaktual.cz. Dostupné z WWW: <http://www.natoaktual.cz/na_summit.asp?y=na_summit/cojenato.htm>.
17. *Organizace spojených národů* [online]. 2011 [cit. 31. 3. 2011]. Organizace spojených národů. Dostupné z WWW: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Organizace_spojených_národů>.
18. *Evropská komise. Evropská unie v České republice.* [online]. 2011 [cit. 31. 3. 2011]. Ec.europa.eu Dostupné z WWW: <http://ec.europa.eu/ceskarepublika/cr_eu/index_cs.htm>.
19. *Věcně o Evropě. Euro v ČR* [online]. 2011 [cit. 31. 3. 2011]. Euroskop.cz. Dostupné z WWW: <<http://www.euroskop.cz/786/sekce/euro-v-cr/>>.
20. *Ministerstvo zahraničních věcí* [online]. 2011 [cit. 1. 4. 2011]. Stálé zastoupení ČR při EU. Dostupné z WWW: <http://www.mzv.cz/representation_brussels/cz/evropska_unie/lisabonska_smlouva/eu_bude_prijimat_provadeci_legislativu.html>.

Legislativní dokumenty

1. Česko. *Smlouva o EU (92/C 191/01)*. Program Profi data.
2. Česko. *Ministerstvo zahraničních věcí ČR. Bezpečnostní strategie České republiky, Praha 2003.* Dostupné z WWW: <http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/bezpecnostni_politika/bezpecnostni_strategie_cr_1/index.htm>.

SEZNAM ZKRATEK

angl.	anglicky
ČR	Česká republika
HDP	hrubý domácí produkt
EHS	Evropské hospodářské společenství
EK	Evropská komise
ES	Evropské společenství
ESUO	Evropské společenství uhlí a oceli
EU	Evropská unie
EURATOM	Evropské společenství pro atomovou energii
např.	například
NATO	Severoatlantická Aliance (angl. North Atlantic Treaty Organisation)
IfS	nástroj stability (Instrument for Stability)
OBSE	Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě
OSN	Organizace spojených národů (angl. United Nations Organization)
r.	roku
SFEU	Smlouvy o fungování Evropské unie
st.	století
SZBP	Společná zahraniční a bezpečnostní politika
tj.	to je
tzn.	to znamená

SEZNAM TABULEK A GRAFŮ

Tab. 1, graf 1 – Kriminalita v ČR 1. 1. - 31. 12. v letech 2007, 2008, 2009, 2010

Tab. 2, graf 2 – Kriminalita v lednu 1. 1. - 31. 1. 2010, 2011

Tab. 1⁷⁹

Kriminalita v ČR 1. 1. - 31. 12.				
	2007	2008	2009	2010
1	Násilné činy*			
Zjištěno	19 551	17 875	16 887	18 073
Objasněno	13 047	11 239	10 951	12 170
2	Mravnostní činy*			
Zjištěno	1 689	1 680	1 730	1 811
Objasněno	1 274	1 202	1 239	1 354
3	Krádeže vloupáním*			
Zjištěno	54 925	53 381	54 848	58 758
Objasněno	10 384	9 889	10 754	11 765
4	Krádeže prosté*			
Zjištěno	154 207	147 292	138 369	126 311
Objasněno	24 682	23 230	22 657	20 947
5	Ostatní činy*			
Zjištěno	18 795	18 861	19 190	25 437
Objasněno	14 223	12 835	13 908	20 440
6	Zbývající činy*			
Zjištěno	51 061	53 524	53 056	35 960
Objasněno	47 452	48 889	49 296	32 657
7	Hospodářské činy*			
Zjištěno	37 981	32 474	29 774	28 371
Objasněno	22 393	15 921	13 906	13 382
8	Majetkové činy*			
Zjištěno	228 266	219 347	212 168	203 717
Objasněno	40 424	37 792	38 285	37 665
9	Obecné činy*			
Zjištěno	268 301	257 763	249 975	249 038
Objasněno	68 968	63 068	64 383	71 629

⁷⁹ Vlastní tabulka i graf, údaje čerpány z Policie ČR – statistické přehledy: *Statistické přehledy kriminality* [online]. 2011 [cit. 26. 1. 2011]. Policie.cz. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/statisticke-prehledy-kriminality-725362.aspx>>. *Statistické přehledy kriminality* [online]. 2011 [cit. 26. 1. 2011]. Policie.cz. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/statisticke-prehledy-kriminality-327216.aspx>>. *Statistické přehledy kriminality* [online]. 2011 [cit. 26. 1. 2011]. Policie.cz. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/statisticke-prehledy-kriminality-650295.aspx>>.

***Násilné činy** - Usmrcení lidského plodu - se souhlasem, bez souhlasu ženy. Zabití. Usmrcení z nedbalosti. Únos. Loupeže. Nás. proti úř. osob. a org. veř.moci policistovi. Úmyslné ublížení na zdraví. Rvačky. Násilí a vyhrůž. Braní rukojmí. Nebezpečné pronásledování. Vydírání. Omez. a zabení os. svobody. Týrání svěžené os., žijící ve spol. obydlí. Omezování svobody vyznání. Útisk. Ostatní násilné trestné činy

Mravnostní činy - Znásilnění. Sexuální nátlak. Pohlavní zneužívání v závislosti. Komerč. forma sex. zneuž. Ostatní pohlavní úchytky. Šíření pornografie. Ohrožování pohl. nemocí. Kuplířství. Soulož mezi příbuznými. Obchodování s lidmi. Ostatní mravnostní trestné činy.

Krádeže vloupáním - Krádeže vloupáním do obch., výkl. Skříní, restaurací, ubytov. objektů, kiosků, závod. kuchyní, kultur. objek., pokl. a panc. skříní, výpočet. středisek, do škol, bytů, rodin. dom., ostat. objektů.

Krádeže prosté - Krádeže kapesní, při pohl. styku, mezi zaměstnanci na pracov., mot. vozidel, věcí z automobilů, součástí mot. voz., jízdních kol, domácího zvířectva, v bytech, věcí na nádraží, během jízdy v DP, v objektu se starož. a um. předměty, v jiných objektech.

Ostatní činy - Výtržnictví. Sprejerství. Ohrožování výchovy mládeže. Podávání alkoh. nápojů mládeži. Obchodování s dětmi. Šíření toxikomanie. Zneužív., maření pravomoci úřed. os. Požáry. Výbuchy. Nedovolené ozbrojování. Nedovol. pěstování rostlin obsah. omam. látku.

Zbývající činy - Nadržování. Veškeré nehody - úmyslné. Dopr. nehody silniční, letecké, vodní, železniční - nedbal. Ublíž. na zdrav. z nedbal.-prac. úraz. Zanedbání poví. výživy. Sdělení neprav. informace. Zavlčení VDP do ciziny. Týrání zvířat. Hanobení národa, rasy, etnické sk.

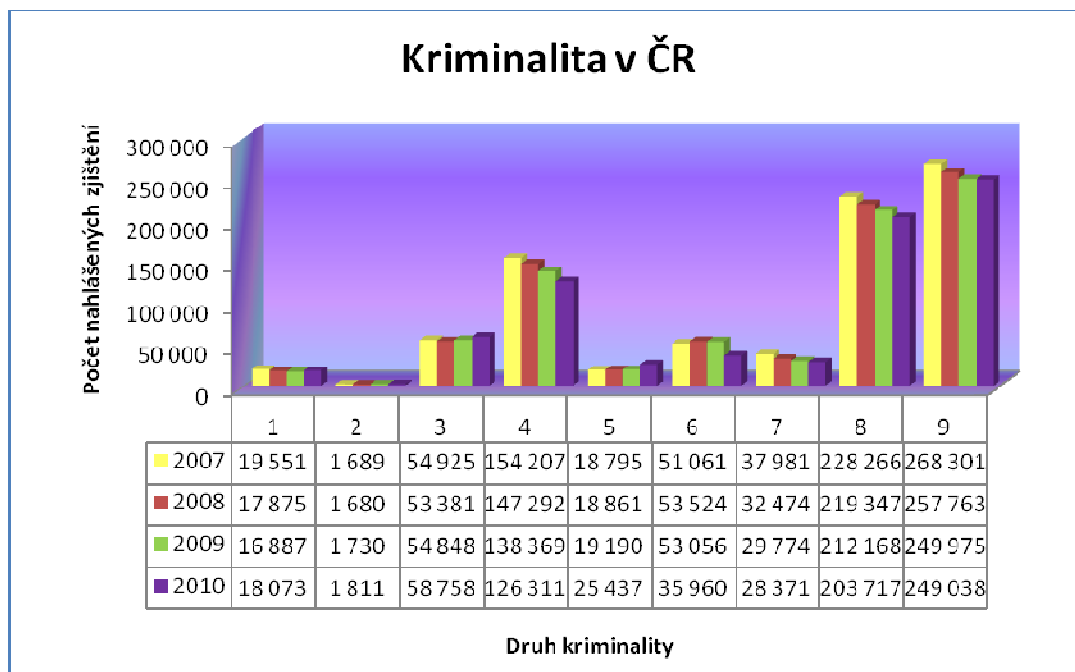
Hospodářské činy - Tr.č. proti př. o nekalé soutěži. Neoprávněné podnikání. Poškození spotřebi. Zkresl. údajů o stavu hospo. a jm. Poruš. povin. v řízení o konkur. Krádež. Ochrana měny. Padělání známek, kolků. Krácení daně. Zneuž. pravom. veř. činitele. Úplatkářství. Poškození věřitele. Paděl. a poz. veř. listiny. Ohrožování zdraví závad. potr. Vystavení neprav. potvrzení. Neopráv. užívání motor. vozidla. Zpronevěra. Podvod. Neoprávněné drž. plat. karty. Předlužení. Neoprávněné vydání cenného papíru. Provoz. nepoctivých her a sázek. Pojistný, úvěrový, dotační podvod. Neodved. daně, nesplnění ozn. povin.

Majetkové činy - Podvod. Zpronevěra. Neoprávněné užívání cizí věci. Zatajení věcí. Poškoz. ciz. věcí.

Pytláctví a os. majet. trest. činy.

Obecné činy - Vojenské trestné činy. Trestné činy proti ústav. zařízení. Trestné činy válečné a proti míru.

Graf 1

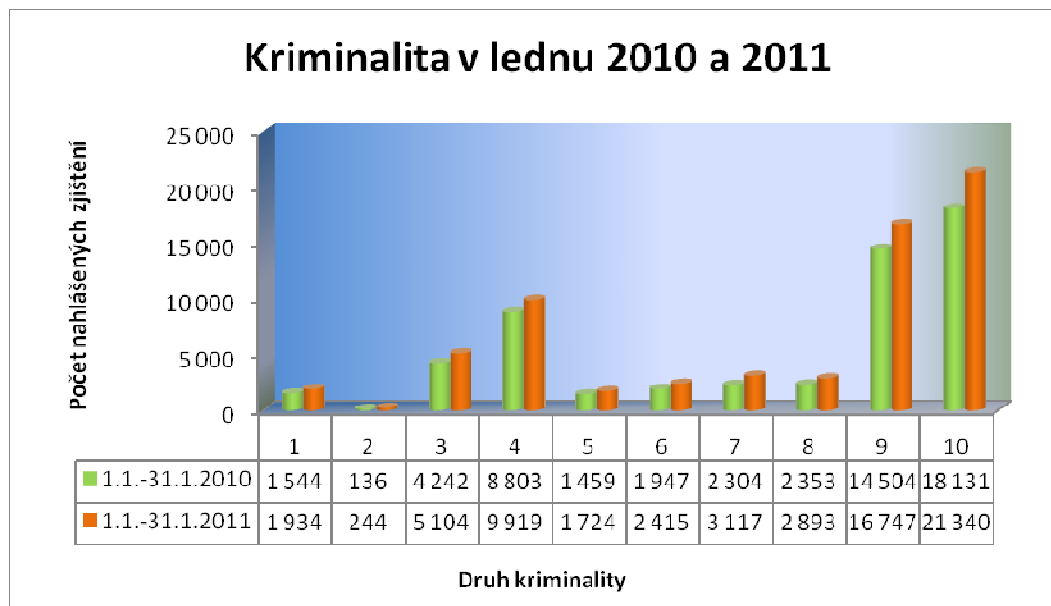
Tab. 2⁸⁰

Kriminalita v lednu (1. 1. - 31. 1.)		
	2010	2011
1	Násilné činy	
Zjištěno	1 544	1 934
Objasněno	446	660
2	Mravnostní činy	
Zjištěno	136	244
Objasněno	41	126
3	Krádeže vloupáním	
Zjištěno	4 242	5 104
Objasněno	454	554
4	Krádeže prosté	
Zjištěno	8 803	9 919
Objasněno	957	1 223
5	Ostatní majetkové činy	
Zjištěno	1 459	1 724
Objasněno	141	179
6	Ostatní činy	
Zjištěno	1 947	2 415
Objasněno	1 105	1 302
7	Zbývající činy	
Zjištěno	2 304	3 117
Objasněno	1 525	2 220
8	Hospodářské činy	
Zjištěno	2 353	2 893
Objasněno	503	686
9	Majetkové činy celkem	
Zjištěno	14 504	16 747
Objasněno	1 552	1 956
10	Obecné činy	
Zjištěno	18 131	21 340
Objasněno	3 144	4 044

⁸⁰ Vlastní tabulka i graf, údaje čerpány z Policie ČR – statistické přehledy:

Statistické přehledy kriminality [online]. 2011 [cit. 26. 1. 2011]. Policie.cz. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/statisticke-prehledy-kriminality-174864.aspx>>.

Graf 2

PŘÍLOHY

Příloha č. 1 – Historie a smlouvy EU

Příloha č. 2 – Instituce EU